ANY I — MARÇ DE 1904 — NUM. 3

REVISTA MUSICAL CATALANA

Butlletí mensual del ORFEÓ CATALÀ

SUMARI

Músichs vells de la terra (continuació), per Felip Pedrell.—*La Celestina, del mestre Felip Pedrell,* per Ll. Millet.—*La restauració de la música religiosa,* per Francesch Pujol.—*Balls populars catalans: Dansa y Ball del Ciri a Castelltersol,* per F. P.—*L'Anacrusa en la música moderna,* per Mathis Lussy.—*Orfeó Català: Sessió inaugural del curs de 1904.*—*Catalunya.*—*Correspondencias:* Berlin, Brusselas, Londres, Madrid, New-York, Paris.—*Notas bibliogràficas.*—*Publicacions rebudas.*—*Novas.*—*Orfeó Català: Secció oficial.*

BARCELONA

Redacció y Administració: Plassa de Sant Just, 4

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: *Barcelona:* Pels socis del ORFEÓ CATALÀ, un any, 4 pessetes; pels no socis, 5 pessetes. — *Fòra:* Pels socis del ORFEÓ CATALÀ, un any, 5 pessetes; pels no socis, 6 pessetes. — *Extranger:* Un any, 6 franchs

Se suscriu, ademés, en las principals Llibrerias y Magatzems de Música

Número solt, 50 CENTIMS

REVISTA MUSICAL CATALANA

Butlletí mensual del ORFEÓ CATALÀ

Any I — Març de 1904 — Núm. 3

MÚSICHS VELLS DE LA TERRA

PERE ALBERT VILA

(CONTINUACIÓ)

JA queda referida la troballa de quatre llibretas manuscritas, que facilitaràn la reconstitució de diferentas obras d'en Vila, Flecha, Chacón y Cárceres.

Gracias a la diligencia investigadora del bon amich el jove artista entusiasta Francesch Pujol, a la troballa d'aquellas quatre llibretas se n'hi han d'afegir duas també manuscritas y ailladas, las parts de *tiple* y *baix;* solament que si no han de poder aprofitarse, per ara, serviràn pera compulsar las composicions dobladas contingudas en las copias de las anteriors y, lo que no es menos important, pera donarnos a coneixer els títols d'altras obras d'en Vila y 'ls dos Flecha, fins ara ignoradas.

L'amich Pujol descriu l'aparició d'aquestas duas llibretas ailladas, en aquests termes: «Són dos petits quaderns manuscrits, format meytat de full de paper de barba, apahissats, ab cobertas de pergamí fetas ab fragments de planas de llibre de cant pla. Abdós semblan també escrits per la mateixa mà, si bé no es pas la mateixa que feu els quatre grans, perquè pel caràcter de l'escriptura semblan posteriors a n'aquests.

Apareixen varis passatges d'aquests quaderns compassejats, havent trassat las línias divisionarias corresponents una mà posterior, poch versada, sens dubte, en materias de gràfica musical propia de tant llunyana època.

Cada quadern té sa *taula* corresponent, y bo serà pendre nota d'ella com indicació de títols de composicions que revelan, com deya en els articles precedents, l'existencia d'una edició avuy desconeguda d'obras de Flecha, o de duas edicions pot ser, l'una d'en Flecha y l'altra d'en Vila.

Copiada la Taula de la part de *Tiple,* veusaquí las composicions, números, folis corresponents, títols y autors que apareixen en ella:

1.	*El Jubilate,* fol. 1.	FLECHA
2.	*La Guerra,* fol. 4	FLECHA
3.	*El fuego,* fol. 9.	FLECHA
4.	*La bomba,* fol. 14.	FLECHA
5.	*La negrina,* fol. 18.	
6.	*Como flor del Arbol,* fol. 23	
7.	*Reina soberana,* fol. 24.	PETRUS VILA
8.	*Quando contemplo,* fol. 25.	IT.
9.	*O Virgen Santa,* fol. 25.	IT.
10.	*Con boz llorosa,* fol. 26.	IT.
11.	*Quando yo vi que ya,* fol. 27	IT.
12.	*Vanse los dias,* fol, 28	IT.
13.	*Levanta'l coraçon,* fol. 29.	IT.
14.	*Bon jorn,* fol. 33.	IT.
15.	*La babilonia,* fol. 38.	IT.
16.	*La justa,* fol. 43.	FLECHA.
17.	*La Caça,* fol. 48.	IT.

No figuran en la Taula'ls noms dels autors, sinó en la capsalera de cada composició. No tenen nom d'autor las composicions 5 y 6.

Las assenyaladas ab els números 2, 3, 4, 14 y 16 resultan esser duplicadas de las que ab el mateix títol figuran en els quatre quaderns manuscrits, més amunt esmentats. La composició número 5, *La negrina,* no té res que veure ab la composició del mateix títol manuscrita en els quatre quaderns. Ni la música ni la lletra se semblan de res, donantse'l cas de que, desgraciadament, aquesta composició número 5 es una de las duas que figuran sense nom d'autor.

De la troballa d'aquests dos petits quaderns se'n desprèn que ab eixas duas parts de *soprano*

y de *baix* ja no serà impossible reconstituir las composicions 8, 9, 10, 11, 12 y 13 de la part impresa d'*Altus* de las *Odarum Spiritualium* d'en Vila, faltant solament com falta la part de *tenor*.

Una observació mereix consignarse referent a la composició número 13, *Levanta'l coraçon*, y es que està composta de varis fragments o, dit ab propietat, parts, que aixís s'anomenavan las en que's dividian alguns madrigals; y, en fi, que la composició es a *sis* ab una part de *Diàlech a vuit*, com se desprèn del rotulat de las composicions que indican en las pàginas del devant de cada part respectiva, un *soprano* suplementari, un *baix* it., etc, etc.

* * *

¿Existeixen encara més composicions d'en Vila oncle y d'en Vila nebot?

Sí; ja'n vareig esmentar fa algun temps algunas dels dos Vila, en el volum VIII de ma antologia *Hispaniæ Schola Musica Sacra*. Aparegueren en un llibre de xifra per demés raro, intitulat:

Libro de Cifra Nueva | para tecla, harpa, y vihuela, en el | qual se enseña brevemente cantar canto llano, y canto de orga | - no, y algunos avisos para contra | - punto compuesto por Luis Venegas de Henestrosa, Dirigido al Illustrisimo Señor Don Diego Tavera, Obispo de Jaén (Escut episcopal.) *En Alcalá en casa Ioan de Brocar | 1557.*

Hi ha en el llibre d'en Venegas, especie de antologia de composicions d'orga formada pels organistas més celebrats de la seva època, algunas composicions d'en *Vila* (sic), sense cap mena de dubte d'en Pere Albert, y de *Luis Alberto* (sic), que crech, també sense cap dubte, que són del nebot d'en Pere Albert. Las composicions d'abdós Vila, oncle y nebot, apareixen alternadas, segons sa dificultat, ab altras d'*Antonio* (Cabezón), de *Iulius de Modena*, de *Palero* (Francisco Pérez), de *Gracia Baptista* (sic), monja, *Soto* (Pedro?), etc.

Entre'ls meus papers tinch de conservar, sens dubte, la traducció que en notació moderna vaig fer d'algunas composicions d'en Vila, Pere Albert, y d'en Vila, Lluís Albert, pera formar una antologia d'organistas del sigle XIV, que no he utilisat per dificultats de publicació, perquè no són pocas ni fluixas, que diguem, ficarse a publicar obras d'aquest gènero en un país com el nostre, en que si es obra de misericordia ensenyar al qui no sab, ja no es obra de misericordia, sinó evidenta senyal de bogeria, ensenyar al que no vol apendre.

—Donchs, què?—diràn aquests tals, músichs o no músichs.—Ensenyan, per ventura, alguna cosa, els llibrots y quaderns manuscrits greixosos com els d'en Vila?

* * *

Apart de lo que'ns diu l'impressor Cortey en el pròlech de las *Odarum Spiritualium*, donant per suposada la publicació d'altras obras, y'l testimoni evident que d'aytal existencia de composicions acusa l'anònim autor de las copias esmentadas, sí, han d'existir, Déu sap en quin llim polsós, més obras, impresas y manuscritas, del famós mestre català *canonico barcinonensi*.

Una idea pera'ls amichs Millet y Pujol. Vagin al arxiu de la Catedral a veure si apareixen per allí més obras d'en Vila. Interessin a n'algun *canonico barcinonensi* actual, aymant d'aquestas cosas, y a ben segur ¿què no farà per aquell son antecessor *canonico*, quina fama era tal «per tota la Christiandat... qu'en tot lo mon no hi havia musich que se li pogués igualar»?

Despedimnos del famós Vila y sortim al encontre dels Flecha, oncle y nebot, no menys famosos.

FELIP PEDRELL

(Seguirà)

LA CELESTINA

DEL MESTRE

FELIP PEDRELL

Ab aquesta obra'l mestre Pedrell ha creat la segona part de la Trilogia Patria, Amor, Fides. *Los Pirineos*, l'obra primera de la Trilogia, representava la Patria; *La Celestina* representa l'Amor.

El text de la nova obra es tret de la célebre

Celestina, de Fernando de Rojas, obra clàssica de la literatura castellana del segle XV,

> Libro, en mi entender, divi-
> si encubriera más lo huma-

com diu en Cervantes.
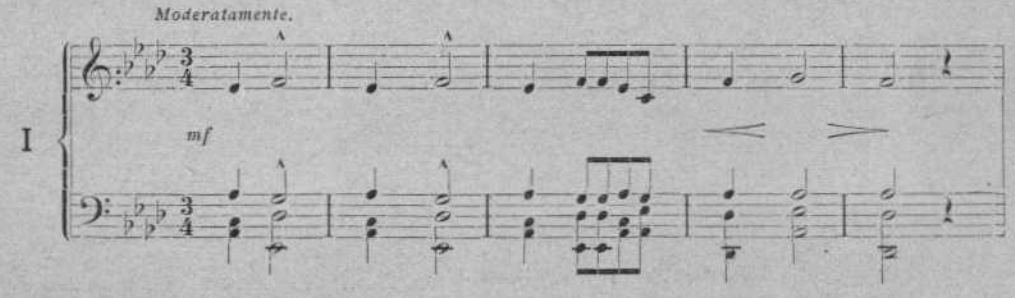
El mestre Pedrell, com ell mateix s'expressa, ha reduit l'immens plan de l'obra general a formas accessibles, conservant intactes las linias generals de l'acció, son desenrotllo y cataclismes, y ha respectat aquella part escultural del llenguatge que tant se prestava a esser magnificada per la música; el llibret del drama musical queda també espurgat quasi del tot de las cruesas naturalistas que malejan l'obra original.

La tragicomedia de Calisto y Melibea tanca en el fons un gran drama d'amor, flor de joventut, amarat de poesia, de sentiment de passió exaltada, que arriba al desordre moral, aquell desordre que porta en son sí el dolor, la grandesa tràgica de l'expiació. La mala vella Celestina es l'esca del pecat, la que remou las passions, la que juga astutament ab tots aquells cors joves.
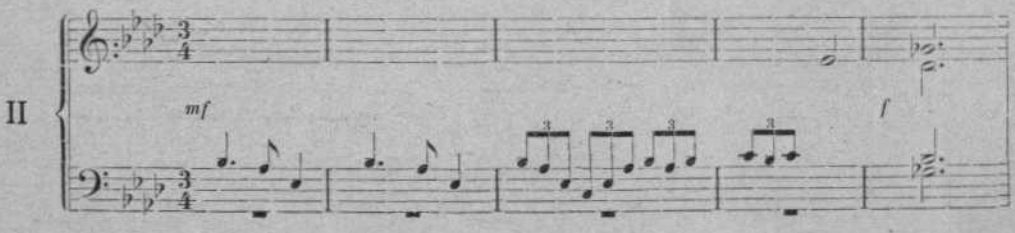
Aquesta obra literaria ha guanyat el cor d'en Pedrell, y se comprèn: els amors de Calisto y Melibea tenen tots els encants dels grans amors jovenívols, tota la poesia, tots els apassionaments; a més, aquesta obra li ha donat un ambent del tot simpàtich al seu temperament y maneras musicals: hi ha color d'època, color local, hi ha tipos populars, com són els criats de Calisto; hi han escenas que, tot just apuntadas en el llibre original, en Pedrell las ha desenrotllat, resultant-li de gran valor escènich y propias pera rebre la simfonía dels sons. Tot això enquadrant el cant d'amor de Calisto y Melibea, profon, apassionat, ha servit pera que'l mestre fes una obra musical soperba, única en la literatura musical moderna per sas tendencias d'art tradicional, d'art popular; art tradicional y popular que'l mestre ha covat dintre seu tota la vida, y que ha format sa personalitat musical, d'una sanitut y originalitat excelsa.
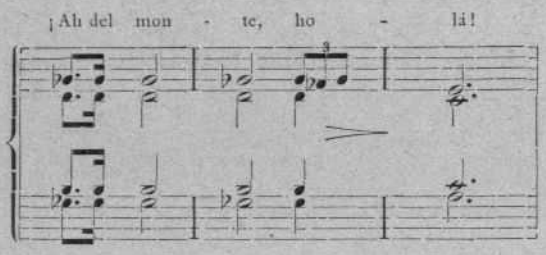
Es analisant l'obra, encara que no més siga superfialment, com nos en farem ben bé càrrech de la seva gran potencia y riquesa musical.

Ab el teló baix, lo primer que se sent es un període de cinch compassos entonats bruscament per un agrupament de corns de cassa:

Repareu quina armonia més sana y forta, quina rusticitat en el penúltim acord: una sèptima major de tònica sense preparar, ab tot el relleu que li dóna l'accent rítmich del segon temps; ritme coix que'ns porta ayre de polifonia primitiva, però que aquí la dissonancia crua armònica li ha fet caure la pols y l'ha fet tornar bosquerol. Aquests cinch compassos instrumentals són contestats per sis compassos chorals que completan la frase escayentment. Són veus dels cassadors que empaytan la cassa. Els trompadors (com dirian las nostras crònicas) sonan el toch típich de cassa, que es acabat per las veus dels cassadors y instruments per un passatge armònich hermós:
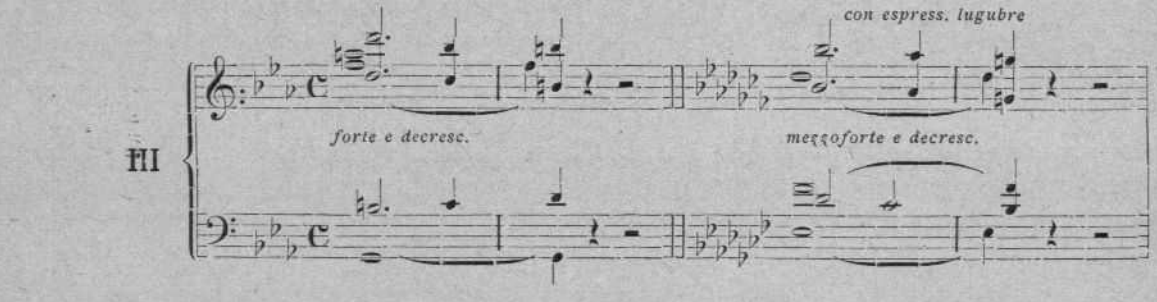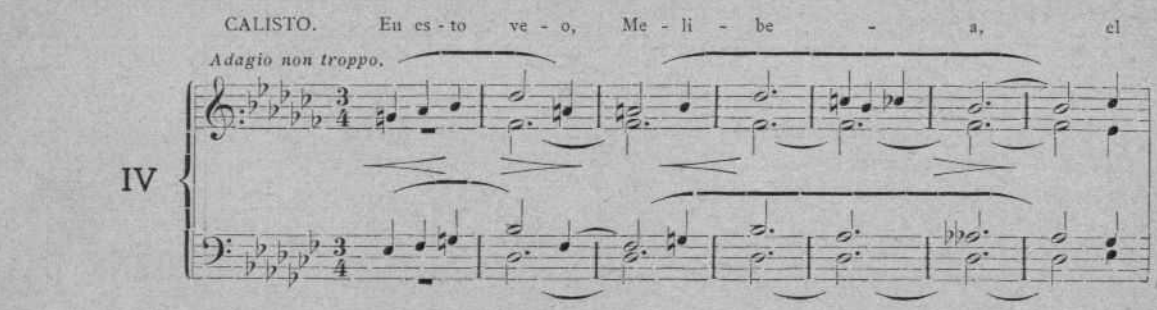

Las tres notas inicials del toch de cassa recordan el motiu que simbolisa la casa Foix en *Los Pirineos*. Tot el passatge unís té'l sentit armònich de l'acord de tònica *(la bemoll)*. Per això l'acord de *sol bemoll* produheix un efecte tant de sorpresa. Aquesta successió armònica l'usà ja l'autor també en *Los Pirineos,* com a tema dels inquisidors, y ell mateix explica en un llibret, *Por nuestra música,* com aquest encadenament armònich té molts antecedents en la polifonia clàssica del segle XVI. Però aquí en *La Celestina,* un petit cambi, la cayguda melòdica de la part aguda de l'armonia en el final de la frase, aquell senzill treset de corxeas, li dona un sentit popular que enamora. Veus-aquí en aquests pochs compassos tota la fesomia artística del autor: l'art tradicional y'l cant popular fosos y transformats en materia propia.
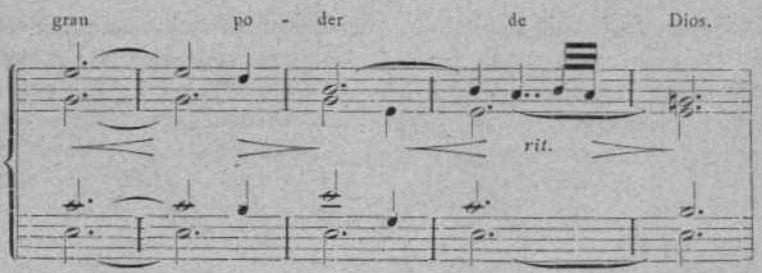
El toch de cassa y'ls crits dels cassadors són contestats per l'eco llunyà, y allavors el chor entona un romans al só dels llauts (harpas en l'escena), romans frescoy y que son ritme de ♩ ♩ recorda'l dels compassos del començament de l'acte.

Los tochs de cassa y'ls crits dels cassadors creuan l'espay, contestantse uns als altres, y el teló s'aixeca deixant veure una escena de cassa. Calisto hi apareix voltat de damas y cavallers. En un costat hi ha'l jardí de Melibea, ab aquesta y sa donzella, Lucrecia, cullint rosas y mirtes. L'orquesta glosa y desenrotlla garbosament els temas musicals de la cassa; tot s'anima alegrement, mentres la comitiva s'escampa per la boscuria. L'orquesta, ab un ben portat *crescendo,* resol en els següents acords passionals:
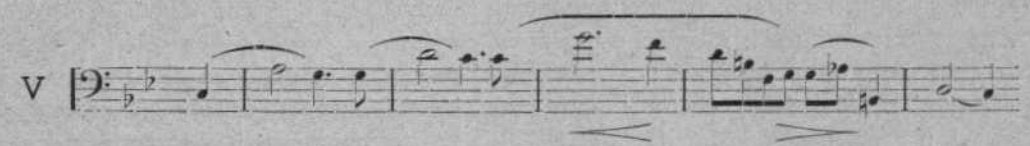

Es que Calisto ha entrat en l'hort de Melibea; l'ambent melòdich y armònich se transforma sobtadament, se caldeja amorosament. A l'acord de novena major sobre la dominant de *do,* contesta tristament el de novena menor sobre la dominant de *la bemoll,* com un pressentiment del tràgich fi dels amors que s'inician en aquell moment. Calisto, encantat davant l'hermosura de Melibea, canta la dolça poesia que penetra tot son cor ab el tema d'amor més hermós, al nostre entendre, de tota l'obra: es el tema del enamorament, del encantament de l'esperit:
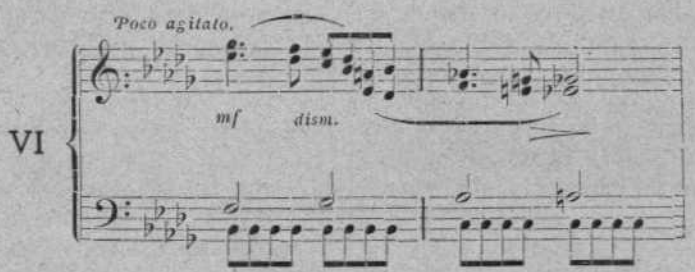

¡Quina poesia, quina dolcesa s'en desprèn d'eixa frase! No l'analiseu pas: sentiune la flaire d'aquestas ondulacions cromàtich-orientals.

A Melibea se li encomana la fonda poesia y porta l'exquisida melangiosa cadensa una quarta amunt tot preguntant a Calisto en què coneix el poder de Déu; y a n'aquest se li enardeixen las sanchs al enaltir l'hermosura de la dòna que té al davant. L'orquesta ho glosa eloqüentment ab una frase d'accents apassionats, segurament cantada pels violoncels y acompanyada ansiosament ab ritme sincopat:
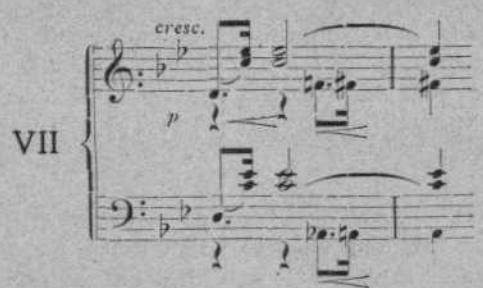

Aquest tema se desenrotlla amplement, sempre creixent ab passió, resolent a un altre tema en *si bemoll menor*, que es com un clam planyívol ab que expressa Calisto el temor de l'ausencia de l'aymada:
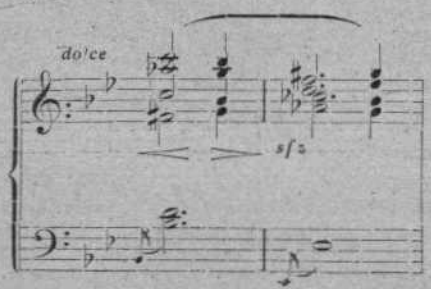

Y tota l'escena segueix esplèndida d'inspiració exaltada, humana. Els accents amorosos prenen tots els matisos: la *rêverie* dels sentits encantats, els crits del cor esvalotat, els clams de la passió triomfant, accents armònichs que tenen certa grandesa tràgica que despertan el pressentiment del fi trist que tindràn aquells amors; tota la gama del sentiment amorós se troba en aquesta curta y inspirada escena.

Melibea se sent presa de l'exaltació de Calisto; però, espantada de la tempestuosa passió que sent dins son cor, rebutja ab ira l'amor de Calisto. L'expressió musical esdevé més dura, més enèrgica:

Es el crit de l'ànima virginal de Melibea que lluyta contra la tirania de l'amor carnal; però'l misteriós encís ha filtrat en son cor, y per això en l'orquesta s'hi senten punyents accents de sentiments mal amagats:

VIII

¡Quina forsa expressiva en aquesta quàdruple apoyatura cromàtica sobre la tònica *mi bemoll!*

Mes Calisto no n'entén res dels sentiments amagats de sa estimada: solament ha comprès la lletra de lo que li ha dit ella; y resta trist, desconsolat. L'orquesta fa sentir el motiu passional novena menor sobre la *dominant fa* (exemple, 3 compassos tres y quatre), llargament, ab expressió lúgubre, com diu la partitura. Melibea y sa donzella Lucrecia s'allunyan, y Calisto surt del jardí y crida al seu criat Sempronio pera desfogar el seu cor trist.

Tots els motius musicals que componen l'anterior escena reapareixen en el seguit de l'obra a son lloch oportú, es a dir, que aquí s'hi troban tots els elements que després han de desenrotllar musicalment el drama dels dos protagonistas.

No més havem extret els motius que de moment nos han semblat més dignes pera que'l lector agafi bé l'ambent musical de l'escena. A mida que avansem en el lleuger estudi que havem comensat, donarem els motius que havem ara passat per alt. De totas maneras creyem que als motius guias de *La Celestina* no se'ls pot pas donar un sentit, una aplicació massa literal, massa determinada: van més al fons que a la superficie: no'ls havem de considerar, donchs, aplicant la satira, pot ser una mica interessada, de Gounod, com etiquetas de pots d'apotecari.

LL. MILLET

(Seguirà)

La restauració de la Música Religiosa

En l'anterior número d'aquesta Revista el conegut escriptor y crítich musical En Esteve Suñol donà compte a nostres llegidors de la *Instrucció sobre la Música Sacra* que la autorisada veu del Sant Pare Pius X acabava de dictar pera règim y govern del món catòlich en lo que's refereix al cant litúrgich y a la música que en el temple deu ferse.

A seguit de la Instrucció del Sant Pare, y com a complement de la mateixa, donanthi forsa de lley, la Sagrada Congregació dels Rites publicà'l 8 de Janer el decret quina traducció segueix:

URBIS ET ORBIS

Nostre Sant Pare Pius X, ab el *Motu Proprio* de 22 de Novembre de 1903, y sots el títol d'*Instrucció sobre la Música Sacra*, restituí felisment el venerable Cant Gregorià segons las prescripcions dels còdichs al primitiu ús de la Iglesia, al propi temps que recopilà en un sol Cos els principals preceptes dirigits a promoure o a restablir la santetat y dignitat dels cants sagrats en els temples; a quin Cos, Ell, en la plenitut de la Seva Apostòlica Autoritat, vol donar valor de lley pera tota la Iglesia, com a Còdich jurídich de Música Sacra.

Per això'l mateix Sant Pare, per mediació d'aquesta Sagrada Congregació dels Rites, mana y ordena que la susdita *Instrucció* sia acceptada y escrupulosament observada per tota la Iglesia no obstant els privilegis y exencions, encara que dignes d'especial menció, com són els concedits per la Sede

Apostólica a las Bassílicas majors de Roma, especialment a la Sacrosanta Lateranense. Tot revocant igualment els privilegis y las recomanacions anteriorment emanadas, segons las circumstancias y situacions, per la Sede Apostólica y aquesta Congregació en favor de qualsevol altra forma més recent de cant litúrgich, Sa Santetat s'ha dignat benignament concedir que la predita forma més recent de cant litúrgich pugui lícitament esser conservada y cantada en aquellas iglesias ahont era adoptada, fins que, com més aviat millor, puga esser substituida pel venerable Cant Gregorià segons la versió dels antichs còdichs.

Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Pera quins fins Nostre Sant Pare Pius X ha ordenat a n'aquesta Congregació la promulgació del present decret.

Dia 8 de Janer de 1904.

S. Card. Cretoni, S. R. C. Praef. ✠ (sagell).
D. Panici, Archiep. Laodicen. S. R. C. Secr.

No s'ha de ponderar l'alegria ab que aquest decret ha estat rebut per tots els defensors de la dignitat de l'art religiós. Perqué cal esmentar que'ls poch escrupulosos y'ls marxants de música religiosa y cant litúrgich trobavan encara portellas pera escaparse y seguir sa tasca embrutidora malmetent la música sacra y bramulant allò que'n diuen cant pla, com si la *Instrucció* del Sant Pare fos lletra morta.

Y es d'observar que entre aquests homes de poch escrúpol s'hi troban personalitats de caràcter tant respectable com el President de la Societat Ceciliana de Basilea, el canonge Walter, qui en la *Schweizer Kirchenzeitung* del 4 de Febrer fa la declaració de que «tota vegada que'l Sant Pare no ha designat cap edició particular de llibres de chor, s'ha d'esperar que las investigacions sian acabadas y vinga ben fixada per part de l'autoritat una versió o altre. Además, com que es incert que la futura edició sia declarada obligatoria fins pera'ls chors més dèbils que forman la gran majoria, queda per ara obligatoria pera la diòcesis de Basilea la prescripció de l'Agenda episcopal, referent als llibres chorals de la Medicea.» (Aquests llibres són els de la edició Pustet.)

Además, declara també'l canonge Walter «que la prescripció de no utilisar veus de dòna en el cant de la Iglesia deu restringirse solament als chors que se situan aprop del altar, y no hi ha necessitat d'exténdrela a n'aquells que en nostra tribuna representan al poble, quina participació als cants sagrats es desitjada pel *Motu proprio*. Per lo tant, en aquest punt restem també d'acort ab lo establert per dret de consuetut.»

Curiosa manera d'interpretar l'*Instrucció* de Pius X. D'aquesta manera podria anar-se lluny, molt lluny; tant, que al cap d'avall ens tornariam a trobar allà ahont eram.

Es incalculable, donchs, el bé que farà'l decret de la Sagrada Congregació donant forsa de lley a l'*Instrucció* tants cops anomenada. Perquè si'l canonge Walter, qui al fi representa el grau més elevat de cultura musical religiosa a que s'havia arribat dins del desgavell regnant, se permet interpretacions com las que acabem d'esmentar, qué farian els altres, aquells que, tot explotantlo, han conduit l'art religiós a l'estat de ruina en que's troba.

Felisment, al costat del cas de franca desobediencia que acabem de ressenyar (y que no es pas l'únich certament), dona bo contemplar els sanitosos fruits de la Restauració empresa. Per tot arreu van sentintse las veus severas dels Pastors diocesans pregonant la Creuada santa contra l'imperi de la música anti-religiosa y'l cant litúrgich estrafet. Per tot arreu se dictan ordres, se nombran comissions de revisió y censura, y'ls mestres de capella de mala lley y'ls xantres baladrers van ajupint el cap estemordits y se someten (de segur que ab recansa) a la nova ordenació.

A l'estranger, la Comissió nomenada per Monsenyor Joseph Gamba, bisbe de Biella, lliura un document severissim, ordenant y puntualisant ab tota minuciositat l'aplicació que en sa diòcesis deu ferse de l'Instrucció del Sant Pare. Aquest exemple va essent seguit en totas las diòcesis d'Italia, llegislant ab més o menys rigor, segons las necessitats y'ls abusos regnants.

A Roma, no hi ha que dirho. Desde'l Janer, la *Comissió Romana de Música Sacra* treballa activament, espurgant el repertori de las Iglesias Romanas, fins a deixar solament las composicions dignas del temple.

Y pera que's vegi fins ahont arriba l'esperit de rectitut y la energia dels desitjos de Sa Santetat pera la restauració empresa, vaig a traduhirvos las paraulas que dirigí a l'editor de música sacra Marcelo Capra, fundador de la Revista Santa Cecilia, en l'audiencia que darrerament va concedirli.

Després de fullejar ab complacencia varias composicions que l'editor acabava de publicar, va dirli: «A poch a poch ab la publicació! Tenim una Comissió pera la revisió de la música sacra, perquè volem donar una fuetada a tothom, fins a certs grans mestres que no estan en regla baix aquest punt. Volem que'l poble entri a la Iglesia pera esser excitat per la música a la oració y no pera divertirse escoltant certs cants y certas orgas que executan

composicions ballables, *polcas, valsos* y *mazurcas*. Què volem a fi de comptes? La veritable música del Sagrats Rites. El Cant Gregorià, aquell que per excel·lencia coopera a la devoció, y d'una manera subordinada las composicions y melodias verament sacras. A Venecia he arribat fins a prohibir la Missa solemne a l'Iglesia y he fet dir Missa resada sols perquè's volia executar certa música! Y això que era per la festa titular de l'Iglesia! Va promoures un xich de remor, però jo vaig aguantar ferm, sabeu? Me van dir que era sever. No, perquè això'ls hi deya rihent y a las bonas. «Però no's veurà més »gent en l'Iglesia,—me deyan.—No'm fa res: tam»poch la vull la gent que ve a l'Iglesia pera divertir»se en el lloch sant.» Aixís devia respondre, y aixís continuaré dient y volent Us sembla bé que també aquí, a Roma, especialment en els Pontificals, els bisbes y'ls canonges tinguessin d'estarse asseguts varias horas sense ni menys poder recitar el *diurn* perquè'ls distreya la música o'l poble que s'hi divertia?»

—

També a Espanya la veu del Sant Pare ha tingut ressò. El número del 11 de janer del Butlletí Oficial del Bisbat de Madrid-Alcalà publica una circular d'aquell Bisbe, en la que, després d'extendres en consideracions sobre la Música Religiosa y'l *Motu proprio*, dicta onze severas disposicions y recomanacions, anunciant en una d'ellas el nombrament inmediat d'una comissió censora.

A Catalunya'l Bisbe de Tortosa inicia modestament la restauració fent obligatori en el Seminari un curs de música y cant pla, ab duas llissons setmanals.

A Mallorca, especialment a Palma, las melodias gregorianas van extenent sa volada y cautivant els cors. Ab el nombrament de Mossèn Pont pera mestre de capella d'aquella Catedral queda assegurada la restauració de la verdadera música religiosa.

L'Il·lustrissim doctor Torras, Bisbe de Vich, ha desterrat també de sa diòcesis, al menys per lo que toca a la ciutat, tota la música impura que s'hi havia introduhit.

En nostra ciutat, si bé es cert que l'Autoritat Eclesiàstica res ha disposat encara pera la reforma, cal fer notar que l'iniciativa particular fa esforsos ben dignes d'elogi pera portarla a cap.

Darrerament, en els funerals que en sufragi de l'ànima de D.ª Manela de Moragas se celebraren el 19 de Febrer en l'iglesia de Santa María del Pi, el Rvnt. Masvidal, mestre de capella de dita iglesia, feu cantar la *Missa de Requiem* a quatre veus del gran Victoria, essent cantada la *Sequentia* a cant pla per la Comunitat.

De la Capella de Música de Sant Pere, que dirigeix en Mas y Serracant, sols pot fersen l'elogi més vehement, perquè no ara, sinó molt abans de las disposicions del Sant Pare, executa y ha executat música verament religiosa.

Y no parlem ja de la Capella de Música de Sant Felip Neri, la cual desde sa fundació ha seguit un programa del tot conforme ab la darrera instrucció del Sant Pare.

Falta solament que qui pot ferho acabi de donar l'empenta pera que desaparegui del temple tota música profana y tot cant litúrgich que no sian las puras melodias gregorianas.

FRANCESCH PUJOL

BALLS POPULARS CATALANS

Dansa y Ball del Ciri a Castelltersol

Ab els típichs balls de la vila de Castelltersol inaugurem la serie de Balls Populars Catalans que'ns proposem publicar. Pera aquest fi contem ja ab un aplech ben copiós de Dansas y Balls, aplech que esperem anirà creixent y fentse tant complert com sia possible.

Parlem ara dels de Castelltersol, quinas tonadas publiquem en el present número.

La Dansa, que comprén la tonada d'aquest nom, la Sardana y las Pavanas, se balla anyalment a la plassa, el primer dia de la Festa Major, sortint d'ofici.

Actualment, tant la Dansa com lo Ball del Ciri, acostuman a esser executats per la cobla composta d'instruments moderns que la vila contracta pera'ls diferents actes de la Festa Major. No hi ha dubte que aquesta circumstancia lleva bona part del caràcter d'aquests balls, que primitivament deurian esser executats pel sach de gemechs, un dels més típichs instruments populars de nostra terra. Però'ls temps cambian, y darrera, o potser a l'ensems del sach de gemechs, lo fluviol deuria preparar l'advenimént dels violins, fins arribar a las coblas modernas, que han anat substituhint en tots els pobles y vilas molt relacionats ab las grans ciutats, als antichs y rústechs instruments.

La Dansa la ballan sis parellas. Las noyas, habilladas de gala y ab mantellina catalana; els joves, ab trajo negre y barret de copa. Els trajos moderns han vingut a substituhir també la característica vestimenta dels pagesos de la terra.

Las sis parellas entran solemnement a la plassa y donan la volta pausadament, al compàs de la Dansa. En un moment donat, seguint la tonada, els joves, que portan per la mà dreta a sas balladoras, els fan donar un ràpit giravol que las fa quedar a mà esquerra, y las saludan profondament. Quedan tots formant un rotllo, deixats anar de mans. Quan la cobla torna a comensar la tonada de la Dansa, que s'ha vingut tocant desde'l principi, els balladors comensan a dansar, formant una estrella de dotze raigs; las noyas, fent passets curts y arrossegant suaument els peus, van cap al centre y tornan enfóra, y els joves comensan cap enfóra y giran després cap al centre, establintse per aquest moviment contrari o oposat un encreuament de vistós efecte. Aquests moviments de va y ve s'executan mentres la cobla toca duas vegadas la tonada de la dansa.

Tornan els joves a agafar a las noyas per la mà dreta y comensan altre cop a voltar pausadament la plassa, ab la particularitat de que a l'arribar cada parella enfront del lloch que ocupan las autoritats que presencian la festa, cada ballador entrega sa companya a una d'aquellas, que'l substitueix en un vol de plassa, després del qual tornan els balladors a aparellarse, y comensa novament el ball de la Dansa, com la primera volta. Acabada la repetició de la tonada d'aquest nom, la cobla ataca tot seguit la Sardana, estant els balladors amatents a fer giravoltar las balladoras de manera que tornin a quedar a mà dreta, y agafats de mans segueixen la tonada a ball rodó, sense punts, com enganyosament fa suposar el nom de Sardana.

Acabada aquesta, ballan seguidament las Pavanas, tornant a fer l'estrella com en la Dansa. La primera Pavana la ballan en aquesta forma. En la segona y tercera, a l'arribar a la meytat, trencan l'estrella y fan cadena fins arribar al final.

Després de las Pavanas tornan a ballar la Sardana, ab la qual fineix la Dansa.

El Ball del Ciri se balla al cayent de la tarda del segon dia de Festa Major.

Aquest ball, que també'l ballan sis parellas, simbolisa en certa manera la sortida dels tres administradors vells de l'altar de Sant Víctor y companys màrtirs, y l'entrada dels tres administradors nous. Las tres primeras parellas portan cada una un ciri, destinat a l'altar de Sant Víctor, quin ciri es entregat a las tres altras parellas en un moment determinat del ball. Además del ciri, las tres primeras parellas portan una almorratxa o cantiret de vidre de quatre brochs, guarnit ab cintas y flors, ple d'aygua d'olor, ab el qual ruixan als espectadors al donar ràpits giravolts. Aquestas almorratxas són també entregadas a las tres últimas parellas, al mateix temps que'l ciri.

El Ball que ressenyem té molts punts de semblansa ab la Dansa, ja que, exceptuant la tonada que porta'l nom de Ball del Ciri, que's balla per parellas, agafats de la mà y donant la volta a la plassa saltironant lleugerament, las demés parts de dit ball, que són la Sardana y Pavanas, com a la Dansa, se ballan de la manera ja descrita.

Com a detall curiós hem de fer esment de que la poetisa Na Agnés Armengol de Badia va compossar una lletra adaptada a las tonadas d'aquests balls, quina lletra va descrivint els diferents passos y episssodis, haventse popularisat molt en la vila de Castelltersol.

A continuació van las tonadas, quina antigor no hem pogut determinar malgrat las investigacions que hem fet en busca de documents que poguessin orientarnos.

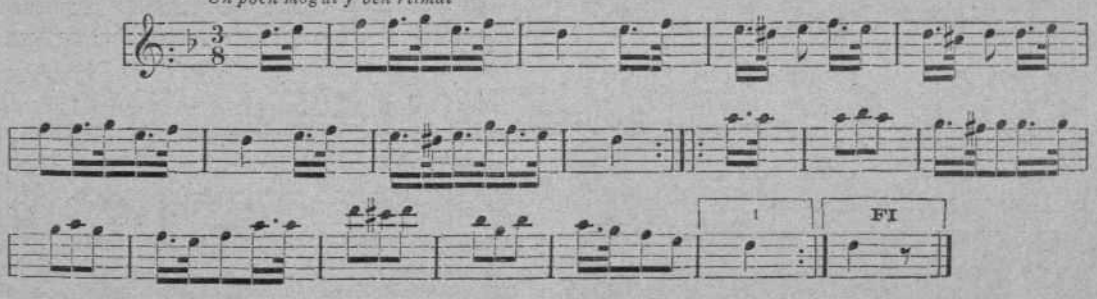
La tonada de la Dansa que's toca desde no fa molt temps, no es pas la que nosaltres donem. La nostra es l'antiga, y té forsa carácter: la moderna no es més que una *mazurca* ramplona.

Hem de fer remarcar que la tonada de la segona Pavana, sobre tot en sa segona part, es la de la cansó *Lo Noy de la Mare* (un xich alterat el valor de las notas); y recordant la semblansa que dita cansó té ab un ballet de l'*Ifigenia a Aulida* de Gluck, pot quasi assegurarse que, com moltas altres cansons, procedeix d'un ayre de dansa, haventshi adaptat després la lletra.

F. P.
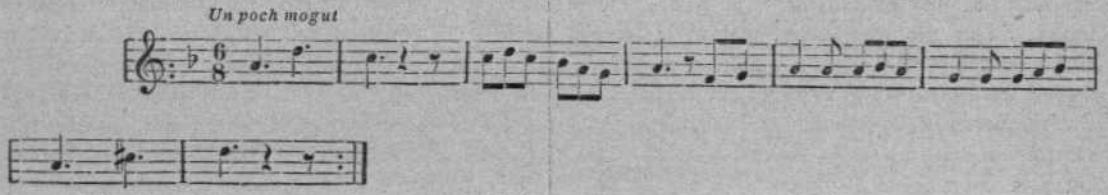
DANSA

Un poch mogut y ben rítmat

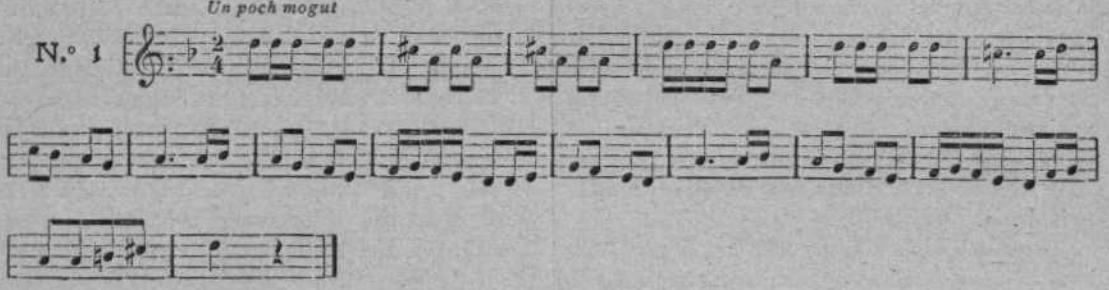
SARDANA

Un poch mogut

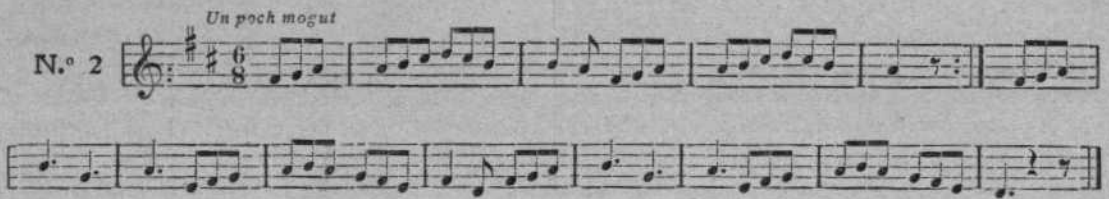

PAVANAS

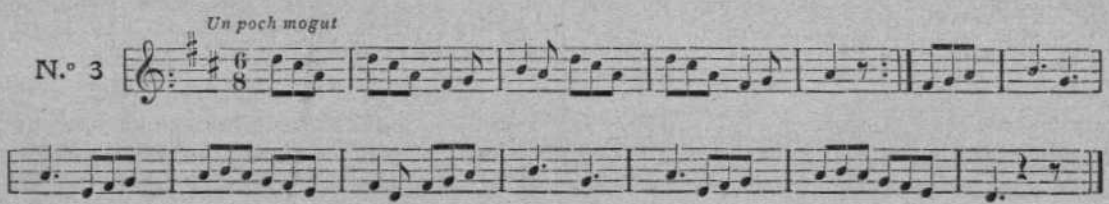
N.° 1 *Un poch mogut*

N.° 2 *Un poch mogut*
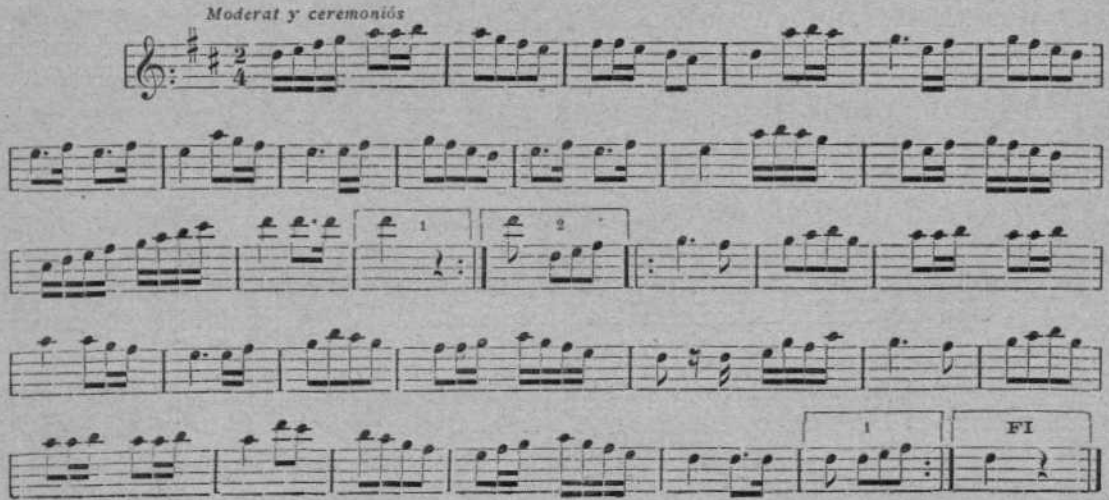

N.° 3 *Un poch mogut*

BALL DEL CIRI

Moderat y ceremoniós

L'ANACRUSA
EN LA MÚSICA MODERNA

PER MATHIS LUSSY

Complint lo promès en nostre primer número, y aprofitant gustosos el desitg de l'autor de la notable obra quin títol encapsala las presents linias, publiquem a seguit la traducció del opúscol *Concordance entre la mesure et le Rythme.*

CONCORDANCIA ENTRE'L COMPAS Y'L RITME

«El ritme es l'agent, el vehícol per medi del qual la música penetra en nostre enteniment. Es el ritme qui transforma un seguit de *sòns* sense lligam lògich, en una *entitat* estètica, y'n fa una idea musical, un element intel·ligible, transportant aixís aquesta successió de notas, del domini purament sensorial a n'el de l'intel·ligencia: es ell el qui *espiritualisa* la música.»

Heus-aquí las afirmacions que s'atribuheixen als Grechs, nostres mestres en las Bellas Arts. Que hagin sigut els Grechs els que han dit això, tant-se-val: nosaltres ho acceptem per verdader. A nosaltres nos toca'l provarho. Afirmem, donchs, també, que es l'*accentuació rítmica* la que fa la música intel·ligible y dóna la llum intellectual sobre d'un seguit de *sòns*. Sense *accentuació rítmica* racional, conforme al sentit espontani resultant de las atraccions que exerceixen els *sòns* d'un agrupament els uns sobre'ls altres, sense donals-hi *relleu* per medi de sòns més forts, elements *constitutius* de la música, la successió de notas resta inintel·ligible, desprovehida de sentit. El quadro musical s'assembla llavoras a una paleta carregada de color, però que no ofereix a las miradas cap *composició*, cap idea. Una música aixís pot afalagar las orellas, però no pot dir res ni al cor ni al esperit. Es l'aire, entenem nosaltres; es l'*accent* lo que fa la cansó! Sí: es l'accentuació qui dóna relleu al sentit d'una serie de *sòns*, com aixís mateix fixa'l sentit dels mots, de las preposicions, de las frases gramaticals. Com més natural es aquesta accentuació, calcada sobre l'atracció, l'acció y la reacció mutuals de las notas, sobre'l sentiment que ellas són susceptibles d'expressar, el sentit esdevé més lluminós, accessible a l'intel·ligencia. Com més l'accentuació s'allunya d'aquest pensament, el sentit esdevé més obscur, inaccessible a l'esperit. Y allà ahont no hi regna l'esperit, hi domina un principi purament sensual.

L'accentuació musical té la missió, per medi de *sòns forts*, de revelar a l'intel·ligencia del que ho escolta, qui llavoras compara, judica y comprèn, las tres *entitats*, las tres *bases* sobre las quals descansa tot el sistema musical modern. Aquestas *bases* són: la *tonalitat* en son doble modo, el *compàs* y'l *ritme*.

A n'aquí no'ns ocuparem més que de las duas darreras d'aquestas bases.

Nosaltres sabem que'ls *compassos* són engendrats y delimitats per *accents* o *sòns forts*, arribant de 2 en 2, de 3 en 3 o de 4 en 4 *cops* o *temps*, regularment donats. Aquests sòns forts cauen sempre sobre'l primer temps de cada compàs, y s'anomenan tesis (1), *accents mètrichs* o *temps forts*. Quan se parla del compàs en general, es aquesta divisió, aquesta fragmentació, *binaria* o *ternaria*, d'una regularitat absoluta, que se sobre-entén. Quan se parla d'*un compàs*, es un *tros* d'aquesta fragmentació, es un agrupament de sòns entre duas *tesis* o temps forts, entre duas barras de compàs, lo que's té a la vista.

Però en la música, els *compassos* y'ls *temps* no representan més que mots, mono-, bis-, tri-sil·labics. Lo mateix que'ls mots en els discursos, no constitueixen proposicions ni frases. Per sí sols, *compassos* y *temps* no tenen pas sentit musical propriament dit. Pera ferlos aptes pera expressar un pensament musical complert, es necessari agrupar en una *entitat* dos, tres o quatre compassos y somètrels a un altre principi, a una disciplina més elevada: el ritme (2).

(1) *Tesis*, mot grech que vol dir «posar, abaixar».

(2) Gounod ho diu excelentment: «Els sòns tots sols no constituheixen pas la música, com els mots tots sols no constituheixen la llengua. Els mots no forman una preposició, una frase intel·ligible més que quan van *associats* entre ells per un *lligam lògich* responent a las lleys del enteniment. Aixís mateix els sòns deuen obehir a certas lleys d'atracció, d'apel·lació, que regeixen llur producció successiva o simultania pera esdevenir una realitat musical, un pensament musical» (*Menestrel* del 22 de Janer de 1882).—N. del A.

El *ritme* exerceix una *forsa atractiva*, lògica; es l'Esperit-Sant de la música, diu Hans de Bulow; es el mediador entre las virtualitats expressivas dels *sons* y'l nostre enteniment y sentiment. Ell té'l poder de coordinar un seguit de sons, un seguit de compassos, y d'imprimir a n'aquest conjunt el caràcter d'entitat y d'individualitat, y d'impregnarlo d'un element intellectual. A cada un d'aquests agrupaments o *ritme*, anomenat *kola* pels Grechs, nostre enteniment se plau en atribuirli un sentit, una significació *psíquica*, car cada un es susceptible de provocar tal o qual sentiment, tal o qual emoció en la nostra ànima. Com els compassos, els ritmes se caracterisan y delimitan per *accents*, per *sons forts* arribant periòdicament de 2 en 2, de 3 en 3, de 4 en 4 compassos, etc. Aquests sons forts s'anomenan *ictus* o *accents rítmichs*. Els *ritmes* poden tenir llur nota *inicial* y *final sobre cada temps y sobre cada part de temps del compàs;* els *ictus*, o notas de soport de las arcadas rítmicas deuen caure sobre'l primer temps d'un compàs.

Gracias a l'atracció, a l'apel·lació que'ls sons, vivificats pel ritme, exerceixen els uns sobre'ls altres, l'últim de cada agrupament dóna a l'orella la sensació d'un fi d'*idea musical* més o menys complerta, es a dir, d'una suspensió, d'un *repòs*, seguit d'un silenci.

El mot *ritme*, com el mot compàs, té duas significacions: una general y una especial. Se parla del ritme en general, y d'un, dos, tres ritmes, etc., tal com se parla del compàs en general y d'un o més compassos especials.

En el *Ritme musical* (1) hem comparat els agrupaments rítmichs ab las *arcadas* o *voltas* que presenta l'arquitectura. En efecte, com las arcadas, els ritmes estàn colocats damunt de punts d'*apoyo*, de *soport*, anomenats *ictus*. Com els punts d'apoyo de las voltas, els *ictus* dels ritmes poden anar *precedits* y *seguits* de notas d'ornament gens indispensables a llur solidesa. Las notas al comens d'un ritme, aquellas que *precedeixen* l'*ictus* inicial, s'anomenan *anacrusas*, integrants, anacrusas de brodat o d'ornament, notas d'atach, notas d'escomesa. Las notas a la fi d'un ritme, aquellas que segueixen l'*ictus* final, s'anomenan *notas caudals, femeninas* o *soldaduras*. El mot *ictus* no s'aplica més que al *primer* y *darrer temps fort d'un ritme*, sobre dels quals ell està, per dirho aixís, apoyat, mentres que'l mot *tesis* s'aplica a tots els *temps forts o primers temps dels compassos*, que un ritme pot encloure. Aixís, donchs, un ritme pot tenir moltas *tesis*, però no pot tenir més que dos *ictus* (1).

(Seguirà)

(1) Pàgina 5 d'aquesta obra.

ORFEÓ CATALÁ

Sessió inaugural del curs de 1904

Segons s'havia anunciat oportunament per la premsa de nostra capital, y en compliment de lo establert en els Estatuts de l'Orfeó, tingué lloch ab tota solemnitat en la nit del dia 27 del passat Febrer la sessió inaugural de curs del Orfeó Catalá.

Oberta la festa pel senyor President, En Joaquim Cabot y Rovira, el senyor Secretari, N'Antoni de Sabatés, llegí la Memoria-ressenya de las tascas de l'Orfeó portadas a cap durant el transcorregut any 1903.

No parlarem d'ella ab la detenció que mereix, perquè tots els nostres socis la rebràn impresa, seguint la costum establerta; més sí farem constar que després d'escoltar l'hermós treball en el qual se fa detallada relació de las tascas que l'Orfeó ha efectuat aquest darrer any, se pot fàcilment comprovar que la nostra Institució segueix en grau sempre ascedent el seu camí, y que any per any són més els llorers que recull a son pas per la triomfal via artística y patriòtica que ha empresa.

Un nodrit y perllongat aplaudiment coronà'l magnífich treball del Sr. Sabatés.

Seguidament en Francesch Pujol, mestre auxiliar y actiu Bibliotecari de l'Orfeó, nos donà lectura d'un correctíssim treball, en el qual ab polida frase y brodat concepte'ns feu sabedors de l'estat floreixent de nostra biblioteca musical y literaria.

Esperansas ben fonamentadas demostra tenir

(1) Vegis pàg. 73 d'aquesta obra, l'exemple de *La Traviata*.

el Sr. Pujol de que, seguint per aquest camí, en breu la biblioteca de l'ORFEÓ CATALÀ podrà formar en el rengle de las bonas bibliotecas, perquè actualment, y mercès a la bona voluntat ab que s'investiga l'existencia d'obras notables musicals, alguns exemplars existeixen en las llibrerias de l'ORFEÓ que honoran a l'entitat que las posseheix.

Acabada la llegida dels abans esmentats treballs, el senyor President manifestà que la Sessió que s'estava celebrant, més que un acte oficial, era una conversa entre amichs y consocis, en la qual, reposant de las tascas efectuadas, nos entrevistavam tots pera cambiar impressions y fruir, ab la relació de la feyna feta, tot amanintnos a prosseguirla ab més brahó que may y guiats sempre per aquell entusiasme que'ns ha fet créixer fins ahont som.

Afegí que no essent un acte oficial aquest, no tenia pas de fer un discurs. L'ORFEÓ fa'l seu fet cantant, escampant arreu las cansons de la terra, y, aixís, celebrarem aquest acte cantant també, repassant, com hem repassat nostres recorts, algunas de las composicions estrenadas durant el passat any.

Acte seguit la secció choral cantà las composicions següents: *Lo Somni de Gentil,* Gibert; *Teresa,* Nicolau; *Tu ets Petrus,* Victoria; *Lo noy de la mare,* Nicolau; *Pel Juny, la fals al puny,* Clavé; *Serenada de quatre galants a una dama,* Borodine, y *Catalonia,* trilogia choral, García Robles.

La nombrosa concurrencia de socis que assistí a la Sessió, aplaudí ab entusiasme totas las composicions executadas.

Además dels representants de la premsa diaria de nostra ciutat, nos honoraren ab sa representació personal diferentas entitats locals, entre las que recordem l'«Ateneo Barcelonés», el «Centre Excursionista de Catalunya», la «Unió Catalanista» y l'«Orfeó Canigó».

Acabà aquesta festa cantant nostre himne *Els Segadors,* en mitj de gran entusiasme.

F.

CATALUNYA

Barcelona

Associació Wagneriana. — No menys de set sessions ha celebrat la Wagneriana en el transcurs del mes de Febrer. Apart las que s'han dedicat a la continuació de l'estudi literari musical del drama-lírich de G. Charpentier, *Lluisa,* se n'han donat dugas corresponents al cicle Beethoven, primera serie, y una dedicada a Chopin. Aquesta darrera estigué encomenada al pianista senyor Granados, qui ab la seva reconeguda maestria'ns feu sentir algunas de las millors pàginas extretas de l'obra copiosa del gran músich polach. En els *Valses,* op. 64, n.º 2, op. 69 y op. 34, n.º 3, y en las *Mazurkas,* op. 17, n.º 4, op. 41, n. 1, y n.º 51, fou hont el pianista català desplegà ab més fortuna sa fantasia. La seva tècnica pot dirse que es avuy del tot perfecta, y es un goig veure com domina obras semblants d'un mecanisme tant difícil y entrebancat. Per la mateixa rahó, las demés pessas del programa, *Nocturns,* op. 72, y op. 27, *Balada,* op. 47, *Preludi* en *re bemol* y *Polonesas,* op. 26, n.º 1, y op. 22, alcansaren una execució acabada, y totas ellas foren aplaudidíssimas per l'escullit auditori que ab religiós silenci escoltava a n'en Granados. La recital de piano fou precedida d'una curta conferencia sobre la personalitat de Chopin, que llegí'l senyor J. M. Roviralta.

Las dugas sessions Beethoven comprengueren l'audició dels tres primers *trios* pera piano, violí y violoncel, acompanyats dels *vuitè* y *novè* (obras pòstumas) y de las *catorze variacions* en *mi bemol* pera'ls mateixos instruments. L'ordre en que s'executaren aquestas obras fou molt ben triat y a propòsit pera férse càrrech l'auditori del desenrotllament gradual del geni de Beethoven. Aixís se guardaren pera'l final dels dos programas los *trios* primer (op. 1, n.º 1) y tercer (op. 1, n.º 3), que encara que duen la numeració primera de la seva obra, no significa que siguin precisament sas primeras composicions. En abdós *trios* s'admira ja la personalitat formada del gran geni y enclouen pàginas dignas de juntarse ab sas millors inspiracions. Lo nombrós auditori s'hi delectà de debò. També mereix particular menció lo *trio vuitè,* format d'un sol temps, que fa pressentir ja'ls esplays dolsos y serens dels *andantes* de la *Pastoral* y de la *Novena.*

L'execució de las esmentadas obras estigué a càrrech del Director Artistich de l'Associació, senyor Doménech Espanyol (piano) y dels senyors Munner (violí) y Dini (violoncel). Cada un d'ells interpretà la seva part respectiva ab intel·ligencia y perfecte coneixement de l'estil, logrant plegats un conjunt arrodonit y quasi del tot homogeni. Los nodrits aplaudiments que ressonaren al final de cada temps prengueren las proporcions de veritable ovació després dels *trios*, que per sa major importancia quedan doblement senyalats.

Ara'ns resta solament endressar l'enhorabona nostra a la Junta Directiva; primerament, per las notas instructivas que acompanyan als programas, y després pel bon acort de no permetre la repetició de cap fragment, ja que això es en perjudici sempre de l'impressió total de l'obra que s'escolta.

Círcol Musical Bohemi. — Ab motiu d'inaugurar lo seu nou hostatge social organisà aquesta associació un concert que se celebrà'l dia 21 de Febrer. Lo saló d'actes s'ompli de gom a gom y foren molt aplaudits quants artistas prengueren part en la festa. Lo conjunt orquestal, compost d'una vintena d'individuus, executà obras de Weber, Schumann, Grieg, Raff y Pierné, y acompanyà també las pessas de cant. Referent a n'aquestas últimas, aconsellariam a la direcció que triés entre'ls molts autors que han escrit en el género intim de *camera* y deixés de banda las pessas d'òpera, que may podeu produhir en una sala l'efecte que en el teatre, més a més cantadas per artistas que no han assolit encara'l domini complert del seu art. Bona prova ne tenim a favor de lo exposat, en l'acullida excelent que obtingué en lo mateix concert l'única pessa lírica que hi figurà: *Defalliment*, causó original del senyor Astort, cantada ab bonica veu, però ab dicció poch clara, per la soprano senyoreta Parés. La nova composició del senyor Astort es una pàgina exquisida d'hont se desprén una poesia intensa, mereixent tota alabansa la delicada instrumentació que l'acompanya. En obsequi a l'autor y a la senyoreta Parés, *Defalliment*, fou dirigida pel mestre Lamote de Grignon, per cert d'una manera perfectíssima.

La segona part del programa l'omplia lo *Quartet*, op. 12, de Mendelssohn, pera instruments d'arch, que sigué interpretat pels senyors Sánchez, Soler, Doñate, Ribas y Sánchez Carrera. L'auditori aplaudí a la terminació de cada temps, premiant ab justicia l'esmerat treball dels joves quartetistas.

En resum, lo concert deixá satisfeta a la nombrosa concurrencia que hi assistí, y, donat l'entusiasme que anima als organisadors y executants del «Círcol Bohemi», creyem que perseveraràn en sos estudis y no tardaràn en donar provas dels avensos que innegablement han d'assolir. Sápigan també triar entre les composicions musicals que convinguin més als elements de que disposan y no's fihin d'obras que, si bé enlluhernan de moment a certa classe d'auditori, no poden ser may alabadas per las personas de gust delicat. Entre'ls autors clàssichs y bon nombre de moderns, — contanthi'ls de casa, — trobaràn obras apropiadas a las condicions dels seus concerts, que ensemps han d'ajudar a completar l'educació artística del nostre públich.

Centre Escolar Catalanista. — Aquest Centre, quin lema es *Ciencia, Patria* y *Art*, celebrà la nit del 28 de Febrer últim una vetllada en la que l'art hi tingué representació ben digna, ja que en el programa hi figurava la *Sonata* en *fa major* de Handel, pera violí y piano, executada pels senyors Burgués y Carbonell; *Allegro*, de Saint-Saëns; *Largo*, de Handel; *Arlequin*, de Popper, composicions pera violoncel y piano, executadas pels senyors Huguet y Carbonell, y un ramell de cansons populars catalanas armonisadas pera cant y piano per l'Alió, executadas per las germanas Dolors y Concepció Pomar. L'execució d'aquestas obras fou ben passadora, donada la modesta importancia de la sessió y d'esser novells els artistas executants.

Capella de música de Sant Felip Neri. — Lo primer dia de Febrer, y durant las missas que's resaren en la parroquia de Santa Maria del Mar pera l'ànima de Na Rosa Millet y Ferrer (A. C. S.), aquesta Capella cantà'ls Responsoris *Omnes amici mei, Velum templi scissum est* y *Vinea mea electa*, de Palestrina; *Caligáverunt oculi mei*, de Victoria; *Ave verum*, de Pres; *Adoramus*, de Palestrina; varias cansons religiosas de Bordas y Millet, y l'Introit y Absolta del *Requiem* a quatre veus, de Victoria.

Girona. — Atenentse a las disposicions formuladas darrerament per SS. Pius X, sembla que en la Catedral d'aquesta ciutat també's treurà totalment l'orquesta y'ls dias principals s'hi posará una massa choral de 25 a 30 veus, fent ús de l'orga y veus en los demés dias de missa de choret. Per la festa de la Candelera's comensà ja a ferho aixis, cantantse una missa a cant pla ab armonisació d'orga, un chor l'escolania y l'altre la Capella a l'unisson. La mateixa missa se cantará per Sant Thomas al Seminari en igual forma, però afegintshi a la Capella un nodrit chor d'estudiants. Per fi, lo dia de Sant Joan de Déu, a l'Hospital, s'ha de cantar la missa polifónica de Sant Francisco de Borja, a veus solas.

La persona més interessada en donar cumpliment a las ordres del Sant Pare es lo Rvnt. Mossèn Miquel Rué, Mestre de Capella de la susdita Catedral, quina il·lustració es prou reconeguda pel llibre que publicà fa uns tres anys sobre la Reforma de la música en l'Iglesia. Una altra obra té també comensada referent als mestres que l'han precedit en aquella Catedral; més, per qüestions capitulars que'l privaren de consultar l'Arxiu, va tenir de sospèndrela. Molt ens plauria que fos aviat un fet la terminació d'aytal estudi, que constituiria una important monografia de músichs catalans, alguns d'ells de ver genit, y a l'ensems que honraria a Girona y a son autor, podríam contar ab una obra més de consulta, quina especialitat tant poch conreuada ha sigut fins ara a Catalunya. Seria molt probable que, d'acabarse l'obra de Mossèn Rué, los lectors de la REVISTA MUSICAL CATALANA n'haguessin las primicias.

—En el Teatre Principal s'hi donà fa poch un concert per l'*Orfeó Gironí*, que resultà una festa artística de las més hermosas. El públich omplí la sala per complert, com pocas vegadas s'ha vist, y aplaudí extraordinariament totas las pessas del programa, fins obligar a fer repetir las més. Las composicions cantadas per las distintas seccions de l'Orfeó foren: *La Filadora*, *La filla del marxant* y *L'emigrant*, totas tres d'en Vives; *La Verge del Remey*, d'en Millet; *La filla de Maria*, d'en Nicolau, y *Lo Rossinyol*, d'en Mas y Serracant.

La massa choral, composta de 150 individuus, entre senyoretas, homes y noys, la dirigeix el mestre Isidro Mollera. Durant el concert, na Raymonda Creuet feu ofrena a l'*Orfeó Gironí* d'una artística Senyera.

Igualada.—Pocas noticias poden darse del moviment artístich musical d'aquesta ciutat, perquè desde'l concert vocal y instrumental que en la diada de Santa Cecilia va donar la banda-orquesta «Joventut Filarmónica», no s'ha sentit res digne d'esment.

Sabem que's treballa molt pera posar en pràctica las disposicions de R. S. S. P. Pius X en son *Motu proprio* sobre la música; y per això s'està organisant una capella exclusivament dedicada a la música religiosa, en qual repertori no hi figuraràn més que las obras que s'ajustin a las referidas disposicions.

A pesar de l'atmósfera glacial que's respira aquí en lo que respecta a l'art, hi han afortunadament algunas personas que saben entusiasmarse y treballar en pro de la bona música. Gracias a n'ellas s'han pogut sentir alguna vegada obras d'autors clàssichs executadas ab bastanta perfecció, y aixís, gracias també a n'ellas, pot esperarse que dintre poch se podran sentir en els temples d'aquesta ciutat algunas obras polifónicas dels antichs mestres, que, lluny de distreure, recullen l'esperit y elevan a lo sobrenatural y diví, que es l'objecte de la música religiosa. — M. S.

Sant Feliu de Guíxols. — L'*Orfeó Llevantí*, dirigit pel mestre en Francisco Puig, celebrà'l dia 12 de Febrer un concert extraordinari en lo Teatre Vidal, regint l'interessant programa que donem a continuació:

Primera part: *Nostre cant*, Francisco Puig; *La Pastoreta* (popular), Vives; *L'angel de la sòn*, Lamóte; *Als neus petits*, C. Franck; *Serenata*, Otto; *Pregaria a la Verge de Montserrat*, Francisco Puig. Segona part: *Brindis del Rhin*, Mendelssohn; *Mar endins*, Chaminade; *La campana que camina*, Schumann; *Sant Ramon* (popular), Morera; *Crit de guerra*, Schumann.

Tarrassa. — La secció choral de l'«Agrupació Regionalista de Tarrassa», que dirigeix el mestre en Joan Llongueras, està preparant pera'l día de Sant Joseph un concert vocal en el Teatre Principal de dita ciutat, en el que, entre varias cansons populars de nostra terra, se cantaràn las composicions *Princep d'Amor*, choral de J. S. Bach; *O sacrum convivium*, de Viadana; *Adoramus te Christe*, y'l madrigal *L'Amor ha pres ma vida*, de Palestrina; *Improperia*, de Victoria, y s'estrenarà el *Chor d'àngels*, de Schubert, del *Faust*, de Goethe; *Adéu, germà meu* (madrigal del sigle XVI), de Hubertus Waelraut.

CORRESPONDENCIAS

BERLÍN. — Finalment s'ha fet sentir en aquesta capital lo poema simfónich de l'Huch Wolf, *Pentesilea*, mencionat en una de las passadas correspondencias, quan son estreno a Leipzig. Lo devem aquí a «La Filarmònica», baix la direcció d'en Willy Benda, conegut ja per la simpàtica campanya que va fer a l'actuar en altre temps com a director de l'«Orquesta de corda d'Artistas berlinesas». No ha pas estat tant encertat aquesta vegada al tenirselas d'haver ab elements orquestrals més nombrosos, tal vegada excessius pera las sevas facultats. L'interpretació no ha respost a l'interès que havia despertat l'anunci d'execució. Tot y essent aixís, emperò, ha pogut ben bé apreciarse la forsa expressiva que té la músi-

ca del poema al descriure, infundintli vida, la figura de l'infortunada Regina de las Amassonas, protagonista de la tragedia de Kleist que donà origen a n'aquella, tant rublerta de fogositat apassionada, de joventut y d'ideas musicals fillas d'un talent seriós. Las duas primeras parts (*Marxa de las Amassonas cap a Troya* y *Somni de Pentesilea*) varen esser un gros èxit, que ha coincidit ab lo de l'audició primera que quasi simultaniament s'ha donat a Munich; pera que las bellesas de l'última part entrin de ple en l'esperit del públic, caldrà esperar a que en Weingartner cumpleixi l'oferiment, y al dirigir lo poema hi logri una execució més esmerada.

No pot quedar sense menció una de las vetlladas més interessants d'aquesta temporada d'hivern berlinesa. Fem referencia a l'organisada pel professor Krause ab lo títol de *Lo cant choral*, en la que feu l'historia del mateix, comprenent un període de més de tres mil anys. Dos chors il·lustraren la conferencia donada per l'erudit professor, —atapahida de datos interessants y substanciosa doctrina, — executant magistralment lo difícil programa; tant més difícil en quan en Krause exclueix en absolut pera'l cant d'Iglesia l'auxili de tot instrument acompanyador o guia, a pesar de lo qual los chors que prengueren part en la sessió cantaren ab afinació perfecta las obras següents: l'*Himne d'Apol*, en grech; una *Sequentia* (del 780), ab text referent a la proclamació de Saul rey; lo propri fragment ritmat y *harmonisat* —*passeç le mot* — per Hucbald (840-932), en quartas, quintas y octavas (document musical que portà a nostra memoria involuntariament lo record d'aquellas conferencias donadas ací en altres temps per la primera autoritat musical d'aqueixa terra y gloria de la regió catalana); la cansó popular *Isbruck, haig de deixarte*, y'l Coral de Bach tant esplèndit d'harmonia *Ara reposan tots los boschs;* y una serie de motets que comprengué desde Palestrina, Lassus y Eccard, passant per Bach y Händel, fins a Mendelssohn, Greil y Krause.

De pocas audicions més pot parlarse, en que hi hagin pres part nombrosos elements. Descomptant la darrera sessió de la «Singakademie», en que va cantarse la *Missa solemnis* de Beethoven, sols resta d'important l'organisada per las associacions wagnerianas reunidas, en la qual, apart alguns fragments del mestre, n'hi foren executats alguns de l'òpera de P. Cornelius *Gunlöd*, arreglats y instrumentats per en Mottl. Sols s'explica aquest esmortuhiment de concerts a grans massas per la circumstancia d'haverse interromput los organisats per en R. Strauss, y'ls de l'orquesta de Meining, y per l'aplassament forsós imposat als de l'Orquesta Real per causa de las obras que s'estàn fent en lo lloch de sas habituals reunions.

La *musica di camera*, en cambi, s'ha cultivat ab activitat extraordinaria. Lo quartet Hartmann ha organisat una serie de concerts populars que atrauràn gran quantitat de públich per lo mòdich dels preus d'entrada. Lo quartet txech porta donada sa tercera vetllada, ab lo concurs del pianista D'Albert; y són varias las de treball dels dirigits respectivament per Zajic, Schnabel y Holländer. Los violinistas tampoch s'han quedat endarrera: més d'una dotzena se n'han fet sentir ab curt interval, entre'ls que ha estat la nota més digna d'atenció la de l'artista Irma Saenger-Sethe, qui pot vanagloriarse d'ocupar un dels primers llochs entre las de la seva especialitat. Tant-de-bo que dintre de l'abundor consemblant de vetlladas de Lieder hagués correspost la quantitat a la qualitat. Una de las millors ha sigut la dedicada per la Hertzer-Deppe a compositors moderns: Humperdinck, Schilling y Marshalk composavan el programa al costat de noms menos coneguts, com los de Mahler y Alwine Feist; y altra d'ellas, la de la Kœnen, en que cantà, entre altras cosas, lo cicle de Rodolf Buck intitulat *Asteroides*. Pera terminar aquesta relació consignem que en Busoni ha concertat més d'un cop, demostrant que no'l distreuen de la seva activitat pianística sos treballs d'execucions orquestals; y que s'han deixat sentir, entre altres artistas notables en lo piano, ademés d'en D'Albert, l'Artur Schnabel, en Wurmser y en Godowsky.

Fa quatre dias que s'ha estrenat la tercera òpera del fill de R. Wagner *Der Kobold* (Lo follet), en lo Stadttheater d'Hamburg, y ja un diari d'aquí, *Germania*, ens anuncia que'l jove compositor està donant l'última mà a una altra que serà batejada ab lo títol de *Lustige Bruder* (Germà alegroy). A la representació de la primera de las esmentadas va assistirhi tota la plana major d'artistas-organisadors dels festivals de Bayreuth. La premsa ha criticat en general la poca claretat de l'acció, l'ampulositat de llenguatge, sovint trivial, y la falta d'istil propri en los procediments musicals. Ab un xich més de severitat, donchs, quasi quasi allò de Quevedo al Dr. J. Pérez de Montalván:

> El Montalván te lo pones,
> el Doctor tú no le tienes,
> con que, quitándote el *de*,
> vienes á quedar Juan Pérez,

o sia Sigfried a secas. Veurem si en la pròxima estarà més afortunat, o *estaràn*... — R.

BRUSSELAS. — Los últims concerts Ysaye han resultat, com sempre, sumament interessants. Lo programa del primer (dels més eclèctichs!) era'l següent: Sinfonia en *si bemol*, de Mozart; tres Nocturns, de Debussy (*Nuages, Fêtes, Sirènes*, l'últim ab veus de dòna), y la *Catalonia*, de l'Albeniz, per orquesta; algunas pàginas de Gluk y Haendel, cantadas per la senyora Gay, ab acompanyament d'orquesta, y altras de Caldara, Naquer y Brahms, cantadas també per la senyora Pichot de Gay y acompanyadas al piano per en Th. Ysaye. La nostra compatriota obtingué en aquest concert un verdader triomf, triomf dels més llegítims, perquè està

feta una verdadera artista. Pera respondre amablement als entusiastas aplaudiments que'l públich li prodigà, tingué la senyora Gay la bona idea de cantar duas cansons populars catalanas, que foren aplaudidíssimas. ¡Quin goig més gran va esser el meu y'l d'alguns catalans que'm rodejavan, al sentir, allà en el gran saló d'espectacles del teatre de l'Alhambra, cansons de nostra terra, cantadas en catalá, per una compatriota! Grans elogis haig de fer també de l'Ysaye, perquè dirigí ab gran talent la simfonia de Mozart y las obras d'en Debussy. Els dos primers dels tres Nocturns executats d'aquest autor (el més atrevidament impressionista de tots els compositors actuals) foren els que més agradaren.

L'últim concert Ysaye ha sigut consagrat a la música russa. En aquest concert hem tingut ocasió de sentir, per primera vegada, al pianista rus (professor del conservatori de Moskow) en Alexandre Siloti. Ha tocat el concert de Rachmaninoff, el *Basso ostinato*, d'Arensky, un Estudi de Lladow, una *Dansa Caucasienne*, de Rubinstein-Siloti, y dos estudis de Chopin. L'orquesta, baix la direcció de l'Ysaye, ha executat l'obertura de *Rousslan et Ludmilla*, de Glinka (el primer que, inspirantse en els cants populars russos, va intentar escriure música *russa*, si no vaig equivocat); una *Suite*, de Glazounow; *Orestie*, de Taneiew (un deixeble d'en Tschaikówsky), y l'obertura de *Pâques russes*, de Rimski-Korsakoff (el que ho fa millor, per mi, dels compositors russos actuals). Si tinch bona memoria, aquesta última obra la vaig ja sentir, fa pochs anys, en lo concert que, dedicat també a la música russa, dirigí en Rimski-Korsakoff. Sembla que'l veig encara, alt, prim, tot encarcarat, y saludant sempre als músichs, may al públich. Potser ho fan aixís a Russia!

L'últim concert donat al Conservatori, baix la direcció d'en Gevaert,—el rey absolut d'aquest Conservatori,—ha sigut també dels més interessants, perquè ademés de l'*Octava Simfonia* de Beethoven y de l'obertura de *Guillem Tell*,—conegudas, suposo, dels aficionats barcelonins,—s'ha resucitat en aquest concert tot lo segon acte de la *Vestale*, de Spontini, aquell músich tant modest (!) que assegurava, si estich ben enterat, que lo que ell no pogués fer, ningú ho faria, y del qual en Wagner parla ab tants bons termes en la primera part d'*Opera y Drama*. Crech inútil afegir que l'execució d'aquestas obras ha sigut la de sempre en aquest Conservatori, es a dir, perfecte del tot. Bé es veritat que en Gevaert sab fer treballar als seus músichs! Sab també donàrloshi bons exemples, perquè, quan es necessari, y a pesar de la seva edat, treballa més que cap jove.

En De Greef, el molt conegut pianista, compositor y professor de la classe superior de piano d'aquest Conservatori, ha sigut l'hèroe de l'últim Concert Popular. Ha tocat el concert en *mi bemoll* de Mozart; el concert núm. 5 de Saint Saëns (una de las obras que li van millor), y dugas obretas de Scarlatti. Com sempre que toca aquí (no gayre, a pesar de que es el noy mimat y preferit dels aficionats de Brusselas), se l'ha aplaudit ab gran entusiasme. L'orquesta, dirigida per l'intel·ligent y incansable mestre Dupuis, ha executat las *Variacions sur un thème* de Haydn, de Brahms (una obra treballada ab una trassa!), *Mort et Transfiguration*, l'hermós poema simfònich d'en Ricart Strauss, y la primera Rapsodia de Listz.

Molt y molt notables són sempre'ls concerts que's verifican en el Círcol Artístich. (No olvidaré may aquellas vetlladas passadas allí sentint totas las Sonatas de Beethoven, pera piano y violí, executadas per en Busoni y l'Ysaye!) L'últim efectuat ha sigut dels millors que he sentit desde que soch aquí. Heus-aquí'l pograma: *Sonata* per dos violins y piano, de Bach (Eug. Ysaye, M. Crickboom y Th. Ysaye); *Concert* per dos violins, de J. S. Bach igualment (Eug. Ysaye et J. ten Have); *Concert* pera tres violins, de Vivaldi (Ysaye, Crickboom y Deru); *Octeto* de Svendsen (Ysaye, Crickboom, Deru, ten Have, Vann Hout, Barven, J. Jacob y E. Dorhaert).

Las duas obras de l'autor de la *Passió* y'l concert de Vivaldi han sigut ditas per l'Ysaye y'ls seus deixebles d'una manera inimitable, maravellosament. Molt bé ha sortit també l'octeto del mestre noruech, que ja he esmentat, y que, inspirantse quasi sempre en cants populars de la seva terra, com el seu compatriota Grieg, ha escrit pàginas tant hermosas, frescas y originals. L'obra que'ns ocupa sona molt bé y té moments de gran inspiració.

Acabo aquesta correspondencia fent constar que, a pesar d'alguns descontents (y envejosos), la majoria d'aficionats d'aquí continua admirant, respectant y aplaudint els esforsos fets continuament, y sempre ab la mateixa fe y'l mateix entusiasme, per monsieurs Kufferath y Guidé, directors del Teatre de la Moneda. Acualment nos están donant uns *Mestres Cantors* que no hi ha més que desitjar. Un altre dia potser parli ab més detall de la Moneda, dels seus directors y dels descontents. Avuy ja he escrit prou. —X.

LONDRES.—Després del compàs d'espera prescrit per las festas de Nadal y Any nou, las tascas artísticas han recomensat, però'l mes de Janer no ha sigut tant abundant en materia musical y li han mancat fortes atraccions.

Al St. Jame's Hall el professor Johann Kruse ha continuat la serie dels Concerts Populars, oferintnos com a novetats: un *Tema* y *Variacions en fa sostingut menor* (op. 72), de Glazounow, pera piano; una *Sonata en sol menor*, de Rachmaninoff, pera violoncel y piano, y un *Quintet de corda en fa menor* (op. 85), de Sir Charles Viliers Stanford. La primera d'aquestas obras es interessant y d'un tirat marcadament modern. La *Sonata* es molt desigual, y, al costat de fragments d'un gust refinat, n'hi han d'altres que decauen completament. Del *Quintet* ne parlaré un xic més detalladament, per tractar-se d'una obra d'un dels compositors actuals de més anome-

nada a Inglaterra. Aquest *Quintet* té un caràcter de gran originalitat en el bon sentit de la paraula. Se composa de tres temps, escrits en la forma clàssica, dels quals l'*andante* es, sens dubte, el millor. Es una especie de *Lament* irlandès, ple de sentiment y de poesia, que causa major impressió pel contrast que forma ab l'*allegro* primer, que es molt vigorós y sembla fet d'un sol halè. En el final l'autor ha begut també en fonts irlandesas, però alguns moments de vacilació fan decaure una mica aquest temps. No obstant, considerat en conjunt, aquest *Quintet* es un *spècimen* remarcable de la música *da camera* inglesa moderna.

Però l'atractiu principal d'aquests concerts fou l'audició dels *Quartets pòstums* núms. 16 y 17, de Beethoven. Després del «Quartet Joachim», dubto que cap més arribi com el «Quartet Kruse» a la perfecta interpretació y a l'unitat d'execució dels últims quartets del mestre de Bonn. Aquest cop el públich fou nombrós, fent justicia a l'incansable professor.

En els Broadwood Concerts, res de nou, si no es un bonich *Quartet* de M. J. B. Mc. Ewen, de caràcter escocès; y considero inútil parlar dels demés concerts y dels recitals de virtuosos: sols citaré com a curiositat un concert de violí, trompeta y orga, en el temple de Sant Botolph.

A Glasgow no fa gaire tingué lloch la reunió anyal de l'«Incorporated Society of Musicians». En aquesta mena de reunions, creadas pera estrènyer els llassos de germanor entre'ls artistas, hi ha de tot: audicions musicals, conferencias, discussions, banquets. Aquesta vegada'ls números que sobressortiren en el programa de las fèstas foren: 1.r, la conferencia del professor Niecks, de la qual parlaré seguidament, y 2.n, el concert donat per la «Scottish Orchestra», compost en gran part d'obras d'autors de la terra, figuranthi'ls noms: Sterndale-Bennett, Cowen, Elgar, Sullivan y Prout. D'aquest darrer mestre s'executà un *Minuet* y *Trio*, que entusiasmà al públich, el qual tributà una xardorosa ovació al seu autor, que desde una butaca assistia al concert.

L'Educació del músich fou el tema de la conferencia del Dr. Niecks. L'il·lustrat professor de l'Universitat d'Edimburg demostrà la necessitat de cultura que té un músich, posant la qüestió en aquests termes: «L'artista no deu esser solament un home complert dintre de la seva professió, sinó que ho té d'esser en tot. Una complerta educació l'ajudarà a la perfecta comprensió del seu art, facilitantli, ademés, l'èxit de la seva carrera y donantli una posició social».

L'educació ideal que proposa'l Dr. Niecks no es una utopia, y, pera no citar més que un exemple, ja's vegé posada en pràctica en las antigas escolas de música napolitanas, en las quals l'estudiant rebia, a més d'una extensa instrucció musical, l'instrucció literaria que comprenia'ls estudis següents: gramàtica italiana, llatí, francès, matemàticas, geografia, acústica, historia, literatura, estètica musical y caligrafia.

La conveniencia d'aquesta complerta educació se veu reforsada ab la consideració dels grans mestres, molts dels quals adquiriren sòlida instrucció en universitats y en col·legis particulars; y els que no reberen tant gran benefici, ho supliren de la millor manera que pogueren ab estudis y lecturas individuals, o bé viatjant, observant, etc. Dels primers foren Berlioz, Schumann, Liszt, Wagner, dels quals no faré més que recordar las produccions literarias. Als segons pertany Beethoven, que tingué escassa instrucció en sa infancia, però més tart ell la va completar «llegint bons llibres ab bona intenció, estudiant els homes públichs, admirant els hèroes y las accions heroicas, contemplant la Naturalesa y meditant els problemas de l'art y de la vida».

El Dr. Niecks acabà la seva peroració ab paraulas optimistas, fent remarcar el major grau de cultura que's va extenent entre'ls músichs d'Inglaterra, malgrat llur instint natural de tancar la porta a tot lo que no tingui relació directa ab el seu art.

Jo'm complasch en pensar que'ls músichs catalans ja la tenen oberta de bat a bat la porta pera acullir la potent halenada de cultura que vivifica la nostra Patria. — W.

MADRID.— L'«Orquesta simfònica de Madrid», constituida recentment y composta en sa major part ab elements de l'antiga «Sociedad de Conciertos», ha inaugurat la serie de concerts que's proposa celebrar en lo Teatre Real los diumenges a la tarde. La novella Societat ha nomenat director permanent a D. Alonso Cordelàs, músich expert y de molta iniciativa, però quelcom fred dirigint. En els dos primers concerts s'han executat per primera vegada una *Simfonia* en *re menor*, de Felip Manuel Bach, que fou molt aplaudida; la *Tercera Simfonia* (ob. 90), de Brahms, no gayre compresa pel públich, potser a causa de la seva interpretació un xich borrosa; la fantasia simfònica *Romeo y Julieta*, de Tschaikowsky, obra d'escàs relleu; y *En las estepas del Asia central*, poema simfònich del malaguanyat rus Borodine, que agradà moltíssim per la seva originalitat y pels seus efectes de ritme y de colorit. Entre las pessas ja conegudas figuravan en els programas la *Quarta Simfonia* de Schumann, l'overtura *Faust* de Wagner y l'*Idili-Sigfried* del mateix. L'execució de totas las obras ha sigut notable. Seguint l'exemple de «La Filarmónica», queda prohibit en aquests concerts la repetició de cap fragment.

En el Teatre de la Comedia hem tingut ocasió de sentir de nou el *Quartet* que dirigeix en Julio Francès. Tant ell, en Francès, com els seus companys, senyors Odon González, Conrat del Campo y Villa, han treballat de valent y ab entusiasme, logrant aixís adquirir l'unitat d'estil y l'homogenitat que's requereix pera la perfecció de conjunt. Sos avensos en el difícil art del Quartet han sigut ben notoris, y'l públich aficionat no ha deixat de reco-

neixeho, premiant el treball dels artistas ab aplaudiments nodrits y acudint a totas las sessions que han celebrat fins ara. Com a novetats nos han donat a conèixer un *Quartet* pera corda de Borodine y un altre del mestre Bretón. El primer es una obra delicadíssima y verament inspirada, que escoltà l'auditori ab plena delectació. No menos aplaudit fou el *Quarteto* en *re* del mestre salmantí, qui, seguint més el patró dels clàssichs que'l dels moderns autors, ha escrit una obra de valia y digne de sa reputació. L'*Andante* y l'*Scherzo* són los temps mellor tractats. En el segon hi figura algun tema popular que li dona un caràcter espanyol ben castís. Inútil dir que'l mestre Bretón fou objecte d'una ovació a l'acabament de la seva obra. En la mateixa sessió s'escoltà ab molt d'agrado una *Sonata* pera clarinet y piano de Brahms, perfectament executada pels senyors Yuste y Bonet, completantse'l programa ab el *Quartet* de C. Franck, pera corda sola, que, no obstant sa molta dificultat, obtingué una interpretació clara y segura que posà de relleu las moltas bellesas que enclou la composició.

Altres sessions de música de *camera* han tingut lloch al Teatre Espanyol organisadas per la «Sociedad Filarmónica», que comptà ab el concurs del notable «Trío Schumann», de Berlin. Aquestas audicions han resultat molt interessants, tant per la bona execució del conjunt com per los variats y recomenables programas que portavan las autorisadas firmas de Bach, Beethoven, Brahms, Schubert, Mendelssohn, Tschaikowsky, Dvorack y Jordi Schumann, pianista del esmentat Trío. El públich aplaudí molt als artistas berlinesos, però no s'entusiasmà com ho feu ab el «Quartet tchèque» y ab altras eminencias musicals.

Acabaré ab duas noticias referents a dos mestres catalans. L'una d'ellas es l'haver sigut premiat en un concurs obert pel Conservatori d'aquesta capital un *Allegro de concert* pera piano, que's destinarà al darrer curs de carrera, original del distingit compositor l'Enrich Granados. L'altre fa referencia a una deixeble del renombrat mestre Vidiella: la senyoreta Carmen Aznar, que en los varis concerts que ha donat a Madrid ha obtingut moltas distincions y enhorabonas. En l'excelencia de la seva escola, així com en la puresa del seu estil, prou s'hi nota l'inteligenta direcció de l'alabat professor barcelonl. — C.

NEW-YORK.— *Parsifal*, tancat durant vintiun anys en el santuari de Bayreuth, inaccessible als profans, ha sigut posat en escena en el Metropolitan Opera House de New-York. Aquest ha sigut el resultat final de la qüestió palpitant que ha fixat l'interès del món musical aquest últim temps, reunint, segons uns, els caràcters d'un verdader sacrilegi, tractant-se simplement d'un robo legal, segons altres.

Sia lo que vulga, se tracta ja d'un fet consumat, y, deixant de banda aquestas qüestions, donem compte de la primera representació d'aquesta obra.

Tingué lloch el dia 24 de Desembre, comensant el primer acte a las 5 de la tarde y terminant la representació a las 11 h. 20, havent deixat un interval d'hora y mitja entre'ls dos primers actes pera que l'auditori pogués dinar. L'execució fou molt bona, sens dubte la més perfecta que s'hagi obtingut a Amèrica en obras d'aquesta naturalesa. Estavan encarregats de las parts principals artistas veterans dels festivals de Bayreuth. Mme. Ternina *(Kundry)*, Mr. Burgstaller *(Parsifal)*, Mr. Van Rooy *(Amfortas)*, Anton Frichs (director d'escena). Lautinschläger, el mecànich escenògraf de Munich, s'encarregà de la maquinaria; Mr. Blass representà la part de *Gurnemanz*, y Mr. Alfred Hertz dirigí l'orquesta, portant els temps més depressa que a Bayreuth. La *mise en scène*, magnífica. L'èxit, gran.

Però, malgrat tot el respecte ab que *Parsifal* ha sigut representat, cal confessar que a l'esser transplantat del Festspielhaus de la recullida ciutat de Baviera al teatre tres vegadas més gran de l'immensa y inquieta metròpoli de l'Unió, ha perdut una bona part del seu encant y del seu misteri.

PARÍS.— Si en aquestas correspondencias tinguessim de fer esment de tota la música que's fa a París durant un mes, de segur que ompliria tota la Revista y no n'hi hauria pas prou encara. Penso que'ls llegidors d'aquesta ja se n'hauràn fet càrrech d'això y no extranyaràn que limiti la meva informació a lo purament nou, tant en materia de composicions com d'executants. Pot ser que, malgrat ma bona voluntat, deixi de mencionar quelcom interessant que'm passi per alt; més, què hi farem! No hi ha pas temps material d'anar a tot arreu, ni tinch paciencia pera llegir tot lo que'ls altres diuen de cosas que jo no he vist.

Comensem la tasca. El dia 7 de Febrer, mentres en Colonne dirigia a Roma un concert, la seva orquesta era conduida per la batuta de M. Ernst von Schuch, director general de la música de Dresde. Al programa, res de nou, ab greu desesperació dels que voldrian veure renovat el repertori de las grans Societats de concerts, que de molt temps ensà no's distingeixen pas en aquest sentit. De M. Schuch podem dirne que pertany a la categoria dels directors exuberants, perquè realment no se'l pot pas titllar de sobri en quant a moviments. Posseeix una varietat de gestos considerable, aplicats als diversos matisos de la música que dirigeix. Pot ser això arriba fins a constituir un defecte, ja que en ocasions se troba a faltar energia en sas indicacions, a copia d'esser arrodonidas y multiplicadas. En general l'impressió que causà fou bona.

El diumenge dia 21, també en el concert Colonne, un de la nostra terra, el concertista Malats, fou la causa inconscient d'un regular aldarull, que no honra pas molt als francesos. Es el cas que acabada l'execució de la primera part del *concert* de Saint-Saëns, que nostre compatrici havia dit de la manera que ell sab ferho, a uns quants del públich els va vindre de gust posarse a xiular a bo y millor. No s'ha

pogut aclarir si la xiulada era dirigida a l'artista en protesta de sa interpretació, o bé si era solament pera demostrar el descontent ab que una part del públich de concerts veu l'invasió d'aquests pels solistas. Hi ha qui diu també que la xiulada fou promoguda pels que vegeren ab mals ulls que'l premi Diemer, que en Malats s'emportà gloriosament l'any darrer, s'hagués concedit a un extranger y no a un francès. Aquesta última versió, de ser certa, demostraria fins a quin grau de mal entès portan els francesos son patriotisme. Sia com vulga, en Malats la xiulada no se la mereixia gens ni mica, com ho va demostrar la gran majoria del públich, el sensat, que li tributà una esplèndida ovació, cridantlo a escena fins a quatre vegadas.

No fou pas en Malats sol el que rebé las caricias dels mal educats del públich. En el mateix concert, la *Nuit d'Eté*, un poema orquestal d'en Georges Marty, que s'executava per primera volta, fou també xiulat per uns quants tant immerescudament com en Malats. Y dich immerescudament perquè la traducció musical dels versos d'en Paul Bourget me semblà del tot deliciosa.

Y va de xiulets, ara que hi som. En Chevillard, a qui s'ha censurat moltas vegadas per la falta de novetat de sos programas, volgué donar el diumenge 21 un plat nou al públich, y un plat fort per cert, el poema simfònich *Una vida d'hèroe*, d'en Richard Strauss. Y'l públich, en demostració d'agrahiment, va xiular. Y no es pas que l'obra s'hó mereixi tampoch: altres públichs bon xich més difícils que'l francès se l'han empassada y l'han aplaudit xardorosament. Però's veu que'ls parisenchs, en materia de xiular, són eclèctichs: ho xiulan tot.

Ab tot això'm descuidava de parlar del violinista Hugo Heermann, que en el darrer concert Lamoureux del Janer obtingué un èxit franch y entusiasta per l'execució exquisida del concert de Beethoven. Especialment en el *larghetto*'ns deixà meravellats per sa encantadora simplicitat. Els passatges de bravura'ls ataca ab una seguritat estupenda.

L'«Schola Cantorum» continua la serie de sessions educativas dedicadas al gran Bach. Darrerament, en la quarta sessió de Febrer, malgrat el temps deplorable que feya, el públich acudí adalerat a escoltar el programa que se li oferia.

Comensà la sessió ab el *concerto* pera violí y orquesta, executat per M. A. Geloso ab la valentia y netedat per ell acostumadas. Seguia'l *preludi* y *fuga* en *mi menor* pera orga, que'l mestre Guilmant tocà soperbament. A darrera d'això'l chor número 6 de la *Cantata pera tots els temps*, cantat pels deixebles de l'«Schola»; y, finalment, primera audició d'una altra obra important, la cantata pera veu de soprano *Ych bin vergnügt*. Una cantatriu de Brusselas, Mlle. Elisabeth Delhez, fou l'encarregada de donarnos a conèixer aquesta bellíssima y difícil obra, y cal dir que va portar a cap molt ayrosament sa tasca. La direcció d'aquest concert, a càrrech de M. Marcel Labey, fou excel·lent. — P. P. F.

NOTAS BIBLIOGRAFICAS

JOAQUIM PORTAS. — **Breves comentarios sobre música religiosa.** — *Imprenta de Vilá y Comp.ª*

Es un opúscol que demostra en son autor, el mestre de capella y organista de l'iglesia de Betlhem, entusiasme y bona voluntat pera la reforma de la música religiosa.

Es una glosa de la Carta que'l Sant Pare enviá al cardenal Respighi acompanyant el *Motu proprio*. Felicitem al mestre Portas per l'amor que demostra a la vera música d'iglesia, lo qual dóna penyora de que ell será un dels que més treballarán a Barcelona pera la bona causa de la religió y l'art, encara que en son llibret hi han, a nostre criteri, cosas ben equivocadas; per exemple: l'afirmació de que Palestrina aixecá'l cant pla a son més alt grau d'esplendor, es completament falsa. Ademés, la transcripció en notació moderna que fa de la *Salve Regina* gregoriana comparant las edicions de Solesmes y Ratisbona, no'ns plau pas; sobre tot la transcripció de la versió dels pares benedictins es del tot contraria a las lleys rítmicas donadas en sas obras didácticas.

MIQUEL RUÉ, PBRE. — **Glop de neu. Lo Pensament.** — *Joan Aymé.*

Són dos melodias pera cant y piano ab lletra de Mossèn Verdaguer, formant part d'una col·lecció que l'autor va publicantdes granadas. Aquestas duas composicions tenen el caràcter de pessas de saló y són ben discretas, sinó que hi trobem algun defecte de sas germanas en genre, com es certa ampulositat que no lliga ab la fresca ingenuitat de Mossèn Cinto. De totas maneras l'inspiració d'alguna frase melódica y la bona armonisació que'ls avaloran són dignes del distingit mestre de capella de la Seu de Girona.

PUBLICACIONS REBUDAS

Filarmónica Vitoriana. Memoria llegida en la Junta General celebrada'l dia 27 de Desembre de 1903. —Vitoria.

En aquesta Memoria's dóna compte dels treballs preliminars pera la constitució de dita Societat musical, quina inauguració oficial va verificarse ab un concert, la nit del 23 de Maig. També's fa relació molt detallada de l'Academia Musical, fundada y sostinguda per la *Filarmónica Vitoriana*, a fi de que pugui crearse dintre poch temps a Vitoria una bona orquesta. L'èxit obtingut per la novella Academia es dels més falaguers, a jutjar pel crescut nombre de deixebles que s'han matriculat en las distintas classes. Acaba la memoria ab la llista de socis de número existents al finalisar l'any prop passat y que dóna un total de 461 associats.

Boletin de la Unión Musical de Barcelona.

Num. 5, corresponent al 15 de Febrer.

Publica un sumari molt variat y un bon nombre de noticias locals y de l'extranger.

Monthly Musical Record (Londres), any 34.

Núm. 398. 1.r Febrer 1904:

Professor Niecks on the Musician's Education. — *The Subvention of Music.* E. A. Baughan. — *The new Papal Regulations on Church Music.* Rev. E. L. Taunton.— *Parisian Musical Events.* S. D. C. Marchesi. — *Letter from Italy.* — *Reviews of Neu Music and Neu Editions.*— *In the Concert Room.* — *Musical Notes: Home, Foreign, Obituary.*

Revista mensual publicada per la casa editorial Augener and C°, de Londres. Interessants articles de fondo, informació del moviment musical a Inglaterra, correspondencias extrangeras y suplement musical.

Le Courrier Musical (París).

Núm. 3. 1.r Febrer 1904.

L'Ecole Flamande (suite). F. de Ménil.—*Le «Don Vocal»* (suite et fin). Victor Maurel.—*Au pays de la critique musicale.* L. de la Laurancie.—*Les Grands Concerts.* Jean d'Udine. Paul Locard.—*La Quinzaine musicale.* — *Concerts divers.*—*Le Mouvement musical en Province et a l'Etranger.* — *Correspondances,* etc.

Núm. 4, 15 Febrer 1904.

L'Ecole Flamande (suite). F. de Ménil.—*Les «Sons inferieurs» et les Théories de M. Hugo Riemann.* Jean Marnold. —*Lettre de Munich a Lucie.* P. de Stœcklin.—*Les Grands Concerts* J d'Udine. P. Locard.—*La Quinzaine musicale.* —*Concerts divers.*—*Le Mouvement musical en Province et a l'Etranger.* — *Correspondances,* etc.

Le Menestrel (París).

Núm. 5, 31 Janer 1904.

Werther. A. Boutarel.—*Semaine théâtrale.* Paul-Emile Chevalier. — *Berlioziana.* Julien Tiersot. — *Revue des grands concerts,* etc.

Núm. 6, 7 Febrer 1904.

Werther. A. Boutarel.—*Semaine théâtrale.* P. E. Chevalier. A. Boutarel.—*Berlioziana.* J. Tiersot—*Revue des grands concerts,* etc.

Núm. 7, 14 Febrer 1904.

Werther. A. Boutarel.—*Berlioziana.* J. Tiersot.— *Revue des grands concerts,* etc.

Núm. 8, 21 Febrer 1904.

Werther. A. Boutarel.—*Berlioziana.* J. Tiersot.— *Petites notes sans portée.* R. Bouyer.—*Revue des grands concerts,* etc.

Núm. 9, 28 Febrer 1904.

Werther. A. Boutarel.—*Berlioziana.* J. Tiersot.— *Bulletin théâtral.* Maurice Froyez.—*Revue des grands concerts.*

L'Écho des Orphéons (París).

Núm. 2, 25 Janer 1904.

Concours et festivals annoncés. — *Concours de Cardiff.* — *Distinctions honorifiques.* — *Nouvelles et faits divers.* — *Revue des concerts parisiens,* etc.

Núm. 3, 10 Febrer 1904.

Concours et festivals annoncés. — *Analyse de chœurs.* — *Nouvelles et faits divers.* — *Revue des concerts parisiens.* — *Concours de Royan,* etc.

Núm. 4, 25 Febrer 1904.

Mateix sumari que l'anterior, y además *Declassement de societés.*

Rassegna Gregoriana (Roma).

Núm. 2, Febrer 1904.

Sequenza per la festa di San Gregorio. H. Marriott Bannister.—*Santa Silvia, madre di San Gregorio, e le sue memorie.* E. Wuescher-Becchi.—*I segni ritmici dei nuovi manuali gregoriani.* G. Bas.—*Per il XIII Centenario della morte di San Gregorio Magno.* C. Respighi. — *Libri e Stampe.* — *Corrispondenze e Notizie.* — *Bibliografia.*

Santa Cecilia (Torino).

Núm. 8, Febrer 1904.

Lettera di S. S. al signor Cardinale Respighi. — *Motu proprio di S. S. sulla Musica Sacra.* — *Decreto della S. C. dei Riti.* — *Un altro autografo del S. P.* — *I Vescovi e la Musica Sacra.* — *Commissione pontificia romana.* — *L'udienza pontificia al nostro Direttore.* — *Dichiarazione.* F. X. Haberl. — *La festa della Purificazione.* P. Guerini. — *Per l'arte nostra.* — *XIII centenario della morte di San Gregorio Magno,* etc.

Musica e Musicisti (Milano).

Núm. 2, Febrer 1904.

La Musurgia. A. Scarlatti.—*Attraverso le Arti sorelle.* — *In qua e in là.* — *Ai nostri abbonati.* — *Gli scenari per «L'Oro del Reno» alla Scala in Milano.* — *Rimembranze storiche.* — *Musicisti e librettisti.* S. di Giacomo, etc.

Revue du Chant Grégorien (Grenoble), any 12.

Núm. 6, Janer 1904.

Décret «Urbis et Orbis» de la S. C. des Rites. — *Roma locuta est.* A. Grospellier. — *Ton solennel des Leçons du premier Nocturne de Noël.* Dom J. Pothier.—*Les origines du chant liturgique dans l'église de Paris* (suite). A. Gastoué. — *La Messe chantée* (suite). A. Dabin.

Núm. 7, Febrer 1904.

Cantique de Marie contemplant le sommeil de l'enfant Jésus, d'après S. Alphonse de Ligouri. Dom J. Pothier.

—*Les origines du chant liturgique dans l'eglise de Paris* (suite). A. Gastoué.—*La Messe chantée* (suite). A. Dabin.

Revista mensual dedicada exclusivament a l'estudi del Cant Gregorià.

La Cronaca Musicale (Pesaro), any 7.

Núm. 2, 1904.

Il Centenario di Ettore Berlioz. T. Mantovani. — *Il Motu Proprio di Pio X*. A. Cicognani.—*La Commemorazione Rossiniana*. — *Nel Mondo dell'Arte*. — *Conservatori e Licei*. — *Lettere Romane*. Romanus. — *Bibliografia*. — *Teatri e Concerti*.

Revista de crítica y informació musical.

Rivista Teatrale Italiana (Napoli), any 4.

Núm. 1, Janer 1904.

Ai lettori. A. Lalia-Paternostro. — *Tra Berlioz e Wagner*. Roberto Bracco. — *La «Sorcière» di V. Sardou nei riguardi del «nuovo stile» dell'arte drammatica*. C. Antona Traversi. — *Tramonto d'un sogno d'arte?* G. di Martini. — *Il «Teatro Patriottico» di Milano e il culto per Vittorio Alfiere*. G. Bustico. — *Il Palcoscenico*. — *Bibliografia*. — *Voci del Peristilio*.

Aquesta revista publica interessants estudis y informació Lírica y Dramàtica.

Musikalisches Wochenblatt (Setmanari musical). — (Leipzig), any 35.

Núm. 5, 28 Janer 1904.

Drets d'execució. (Pertany a la serie publicada per la Revista sobre percibiment de drets pera execució d'obras musicals, obras lliures de drets, etc.) — La base harmònica de l'últim temps de la Sonata en *si bemoll* de Chopin.—Dietari de Concerts y Operas fins a fi de mes. — Informació. — Noticias breus. — Programas de concerts.—Artistas contractats. — Miscelànea.—Bibliografia musical. — Críticas.

Núm. 6, 4 Febrer.

Drets d'execució. — Circular als Presidents d'institucions alemanyas de Concerts. — Necrologia: Lo Duch Frederich d'Anhalt. — Dietari musical (fins a 7 de Febrer.) — Correspondencia. — Informació. — Noticias breus de concerts.—Programas.—Artistas contractats. — Miscelànea. — Bibliografia. — Críticas bibliogràficas.

Núm. 7, 11 de Febrer.

P. Kürsteiner: Pensaments antichs ab vestimenta nova (I). — E. Kloss: R. Wagner y la seva mare. — H. v. Volzogen: Introducció al Breviari Wagnerià. — Dietari musical (7-14). — Correspondencia. — Informació.—Noticias breus de concerts.—Programas.—Artistas contractats. — Miscelànea. — Bibliografia — Críticas bibliogràficas.

Núm. 8, 18 Febrer.

Drets d'execució.—J. Göhler: Pregunta als compositors alemanys. — P. Kürsteiner: Pensaments antichs ab vestimenta nova (II). —Dietari (15-21).—Correspondencia. — Informació. — Novas de Concerts. — Programas. — Artistas contractats.—Estrenos d'obras al Concert y a l'Iglesia — Miscelànea.—Críticas bibliogràficas.

Núm. 9, 25 de Febrer.

Drets d'execució: Opinions de varis artistas. — Kürsteiner: Pensaments antichs ab vestimenta nova. — Dietari (22-28). — Correspondencia. — Informació.— Noticias de concerts. — Programas.—Artistas contractats. — Miscelànea. — Críticas bibliogràficas.

Neue musikalische Presse (Nova premsa musical), (Leipzig-Viena), revista quinzenal, any 13.

Núm. 1, 2 de Janer de 1904.

H. Teibler «Lo Paradís perdut», d'Enrich Bossi. — Sobre Concerts (extensa informació). — Dels Teatres líricos (correspondencias d'informació sobre Operas). —Institucions docents y Conservatoris.—Sobre Associacions. — Novas personals. — Literatura musical.

Núm. 2.

C. Droste: Jan Kubelik (retrat y biografia). — E. Jacques-Dalcroze y las sevas Cansons d'Infants. — Sobre l'Associació del compositor Ansorge a Viena. — Informació de concerts. — Id. d'òperas. — Institucions docents y Conservatoris. — Associacions. — Novas personals. — Literatura musical. — Miscelànea.

Núm. 3.

Sinfonias de Beethoven (A. Smolian). — H. Bäuerle: Obras de Palestrina en partitura moderna. — A. Smolian: Sobre l'obra de W. Kienzl, R. Wagner. — Informació de concerts. — Id. d'òperas. — Novas personals. — Literatura musical. — Nota de la Redacció.

Zeitschrift der internationalen Musikgesellschaft (Revista mensual de l'Associació internacional de Música), any 5.

Núm. 4, Janer de 1904.

R. Hansmann: Lo teclat Jankó y son perfeccionament tècnich. — J. Hey: Víctor Bendix a Berlin. — H. Thompson: Los festivals inglesos de provincias a la tardor de 1903. — Informació musical. — Noticias. — Revista crítica de llibres referents a música. — E. Euting: Revista de Revistas.—Noticias referents a l'Associació.

Núms. 5 y 6, Febrer-Mars.

Renovació de càrrechs de l'Associació. — Sobre lo «Tannhäuser» de Wagner de Chrysander. — F. Suárez Bravo: Necrologia: J. de Monasterio, J. Marsillach. — Informació musical. — Noticias. — Revista crítica de llibres referents a música. — Id. d'obras musicals enviadas.—Revista de Revistas.—Noticias referents a l'Associació. — Index de colleccions

NOVAS

El Comte Arnau. — Qui no la coneix aquesta figura llegendaria! Quin català no l'ha sentida ben endintre aquesta cansó nostra, ben nostra, creació profonda de nostre poble, que porta remors misteriosas d'ànima damnada! Donchs, bé: aquesta llegendaria cansó ha inspirat a dos genials artistas de nostra terra, a n'en Maragall y a n'en Pedrell, pera fer quelcom que segurament serà un gran aconteixement artistich.

Se tracta d'un *Festival Líricb Popular* que's presentarà en el teatre grech que s'està emplassant en el Parch Güell segons progecte de l'arquitecte Gaudí, d'aquest home que converteix las pedras en las maravellosas magnificencias de sa imaginació prodigiosa. En aquell teatre a l'ayre lliure, sota la blavor del cel, sobre'l casam immens de nostra ciutat estimada, faixada pel blau de nostre mar, els espectadors, montanya amunt, sense sentir tuf de teatre tancat, en plena naturalesa, se representarà, si Déu ho vol, la nostra antiga llegenda, novament sentida y enlayrada per dos de nostres artistas de més volada. El Comte Arnau resurgirà evocat pels versos d'en Maragall, envolcallats y vivificats ab la música d'en Pedrell.

Los elements que emplean els autors són complexes y interessants. Com a personatges hi ha: Elvira, muller del Comte (soprano); sas fillas (4 sopranos); Adalaisa, abadesa del convent de Sant Joan (contralt); el Comte Arnau (bariton); chorifeus (soprano I y II); chorifeu tenor, chorifeu baix; pastors, pagesos, mossos, las monjas del monastir; veus de la terra, espectres, veus a vora del cel...

Intervenen en l'obra dos chors: el primer (compost de chorifeus y de recitants de l'acció, que alternan ab los personatges) estará situat al peu de l'escenari del teatre grech y al costat de l'orquesta; el segon intervé directament, visible o invisible, prenent part en l'escena. Aquesta gran massa choral requereix una gran orquesta, apart d'un agrupament instrumental més petit, que será invisible y servirà d'apoy a las veus amagadas, y un altre agrupament reduit que será tocat per *heralds, trompeters, trompadors* y *bucinadors*.

La forma de l'obra musical es nova, segons noticias certas que'n tenim: tots els elements esmentats se fusionan en una *sinfonia dramàtica:* una visió representada, explicada y comentada pels chors y orquesta.

L'ORFEÓ CATALÁ s'ha ofert al mestre Pedrell pera formar un dels chors de l'obra, y s'están fent gestions pera realisar duas representacions pera últims del próxim Juny, y, si no fos possible en aquesta fetxa per perentorietat del temps, se faria per últims del próxim Setembre.

Setmana Santa a Sant Felip Neri.—La Capella de Música d'aquesta iglesia executará las següents composicions:

Diumenge de Rams: Introit, Tractus y Comunió, de Cant Gregorià, segons edició de Solesmes.

Missa *O Quam gloriosum est regnum*, de Victoria; *Passio segons Sant Mateu*, de Victoria. A l'Ofertori: *Gloria laus et honor*, de Millet.

Dijous Sant, a las deu del matí: Missa Gregoriana, edició de Solesmes. Durant la Professó se cantaràn versets del *Pange lingua*, també Gregorians.

A la tarde: Els nou responsoris de Maitines.

1.er Nocturn: *Omnes amici mei, Velum templi, Vinea mea*, Palestrina; 2.on Nocturn: *Tanquam ad latronem, Tenebræ factæ sunt, Animam meam*, Victoria; 3.er Nocturn: *Tradiderunt me, Jesus tradidit impius, Caligaverunt*, Victoria; *Christus factus est* (Cant Gregorià); *Miserere*, Allegri.

Divendres Sant, a las deu del matí: Tractus. *Domine audivi*, Tractus. *Eripe me* (Cant Gregorià); *Passió*, segons Sant Joan (turba), Victoria; *Improperis. Crux fidelis*, Palestrina; *Vexila Regis* (Cant Gregorià).

XIII.è Centenari de la mort de Sant Gregori Magne.—Programa de las festas que se celebraràn a Roma del 6 al 14 d'Abril vinent:

Dimecres 6 Abril.—A la tarde: Commemoració solemne de Sant Gregori en l'iglesia de Santa Maria in Vallicella.

Dijous 7.—Al matí: Primera sessió científica en l'aula màxima de l'Institut Pontifici de Sant Apolinar.

A la tarde: Commemoració solemne de Sant Gregori y il·lustració arqueológica de l'antiga casa del Pontífice.

Divendres 8.—Al matí: Segona sessió científica.

A la tarde: Visita a la tomba de Sant Gregori en la Bassílica Vaticana. Cant del *Gregorius praesul*. Professió de fe a la Confessió: cant del símbol.

Dissabte 9.—Al matí: Tercera sessió científica.

A la tarde: Lletanias majors a Santa Maria Major; veneració de l'imatge de la Verge.

Diumenge 10.—Pontifical dels monjos benedictins en la Bassílica de Sant Pau y il·lustració de la memoria gregoriana. En hora y lloch que's determinará, repartiment de menjar als pobres.

Dilluns 11.—Solemne pontifical papal, acompanyat de las melodias gregorianas en la Bassílica Vaticana.

Dimars 12.—Visita al Monastir benedictí y a la *Cova Sagrada* de Subiaco, mencionada per Sant Gregori en el llibre dels *Diàlechs*.

En un dels dias següents, solemne funció al «Collegium cultorum martyrum», en honor dels Sants Martirs, y commeració de Sant Gregori en la Bassílica dels Sants Nereo y Achilleo en l'Ardeatina, ahont ell va pronunciar la famosa omilia XXVIII.

Per la clausura de las festas centenarias se cantará un solemne *Te Deum* a Sant Joan de Letran.

Sa Santetat se dignará rebre'l Comité de las festas gregorianas y'ls Congressistas en un dia

que's determinarà. En els dias de las festas tindrà lloch a Roma l'execució del nou oratori del mestre Perosi: *Il Giudizio Universale*.

Concurs.—La acreditada casa «Ortiz y Cussó», ab motiu de sa nova fabricació de pianos de cua, tracta d'establir un premi anyal, consistent en un de dits pianos, en la forma següent: cada quatre anys, dos pianos al Conservatori de Madrid y dos pianos a Barcelona: un al Conservatori del Liceu y un a l'Escola Municipal de Música. Podrà comensarse pel Conservatori de Madrid, qui convocarà a concurs lliure d'artistas ab jurat mixte dels diferents Conservatoris oficials o ab jurat compost de concertistas d'anomenada, reservant la presidencia al Conservatori de Madrid. A l'any següent, una de las dugas corporacions musicals de Barcelona, designada per sorteig, convocarà a concurs entre sos deixebles que hagin obtingut el primer premi en el periode anterior de quatre anys: al tercer any el piano serà pera'l vencedor en concurs de primers premis del Conservatori de Madrid, y al quart any el concurs entre primers premis correspondrà ferlo a la corporació de Barcelona a qui correspongui.

Felicitem coralment als senyors Ortiz y Cussó per aquesta iniciativa, que, de portarse a cap, honrarà en gran manera y farà activa propaganda en favor de la seva producció d'instruments.

ORFEÓ CATALÁ

SECCIÓ OFICIAL

S'está gestionant, y es molt probable que al sortir nostre número vinent sia ja un fet, l'adquisició d'un terreno pera edificarhi l'hostatge de l'Orfeó y una Sala d'audicions.

S'han celebrat ja algunas reunions preparatorias, fent esperar, donat l'esperit y entusiasme que ha regnat en ellas, que's portarà a cap a no trigar aquesta obra tant necessaria pera l'espandiment de nostra Institució.

No podem de moment avensar altras noticias respecte aquest trascendental assumpte, però prometem informar als nostres llegidors del curs d'aquestas gestions, ja que són d'interès no tant sols pera l'Orfeó, sinó també pera la cultura y importancia de nostra ciutat.

AVÍS

Per un mal-entès se donà en nostre número passat l'article de nostre amich A. Vives ab la nota d'*acabat à* al final, essent que aquell era'l darrer de la serie *Ab motiu de l'estreno d'Acté*, que ha publicat en nostra Revista'l distingit mestre.

Tip. «L'Avenç», Ronda de l'Universitat, 20, Barcelona

Pianos BECHSTEIN
BLÜTHNER
LOS MILLORS DEL MÓN
ÆOLIAN-PIANOLA
son els instruments més perfectes pera tocar l'armonium y piano sense coneixements musicals
Gran assortit de MÚSICA a preu de cost
R. RIBAS, Rambla dels Estudis, 11, BARCELONA